

Bevezető
ZU
ZNA LÖVIN TRG
Telefonok
Kiadóhivatal 5-55
Bevezető 5-10, 5-53

Előfizetés a postán
egy évre 165 dinár
egy hónapra 55 dinár
Regisztrált
minden nap, hétfőn és
szombatnapon is

XXX. ÉVFOLYAM

SZUBOTICA, 1929. OKTÓBER 21.

HÉTFŐ

287. SZÁM

Az osztrák szociáldemokraták szerint fasiszta diktaturát akarnak bevezetni Ausztriában

A polgári sajtó is állást foglal az alkotmánytervezet ellen

Bécsből jelentik: A legtöbb polgári lap megállapítja a kormány által beterjesztet alkotmánymódosító törvényjavaslatokról, hogy azokat sok tekintetben még javítani kell.

A *Reichspost* megállapítja, hogy a köztársaság fennállása, sőt az általános választójogra irányuló mozgalom óta sohasem uralkodott egy koncentrált akarat, amely arra irányult volna, hogy Ausztria közéletét egészségessé tegye.

Az *Arbeiter Zeitung* a szombati javaslatokkal foglalkozó kommentárjának ezt a címet adja: *Ebből sohasem lesz törvény.* A lap mindenekelőtt a választói »jograblás« ellen foglal állást, mert az aktív választói jog korhatárának a huszonegyedik életévre való felemelése, valamint a községi helybenlakás feltétele a vidéki munkásokat csaknem teljesen megfosztja választójoguktól. Ettől eltekintve a javaslatok jogfosztást jelentenek Bécs államra és megsemmisítik az iskolareformot. A kormány javaslatai teljesen lerombolják azt a

jogi garanciát, amelyet a liberális polgárság az 1867. évi decemberi alkotmányban vívott ki. Ez a javaslat a lap szerint nem vehető komolyan. Ha szerzői ilyen szörnyűséget akarnak, írjanak ki új választásckat és kíséreljék meg, hogy ezúton szerezzék meg a reform törvénnyé tételéhez szükséges kétharmad többséget.

A *Neue Freie Presse* a javaslatok különböző rendelkezéseivel szemben aggályokat táplál.

Szombaton este a szociáldemokratapárt bizalmi férfiai értekezletet tartottak és ugyancsak ülésre jött össze a Schutzbund is, hogy állást foglaljon az alkotmányrevizió kérdésében. A szociáldemokraták ülésén Bauer Ottó képviselő hosszabb beszédet mondott és a javaslatot olyan ultimátumnak nevezte, amely azt jelenti, hogy törvényes úton akarják bevezetni a fasisztadiktaturát. Kijelentette, hogy a Schutzbund higgadtan, fegyelmezetten a demokratizmus alapján küzd, ha azonban a demokratizmus alapját szétakarják rombolni, a Schutzbund minden eszközt igénybe vesz.

Október 22-én ül össze a francia parlament

Nagy várakozás előzi meg a radikálist párt kongresszusát

Párisból jelentik: Politikai körökben már nagylábon összeállították az őszi kampány programját.

Október 22-én ül össze a kamara és mindjárt hozzáfog a költségvetés általános vitájához, amely valószínűleg november 8-ig foglalkoztatja a parlamentet. E két héten belül október 24-től 27-ig ül össze Reimsben a radikális párt kongresszusa, amelytől döntő fontosságú határozatok várnak, különösen abban a tekintetben, hogy a párt hajlandó-e részt venni a kormányban, mint ahogy Briand miniszterel-

nök és a párt egy része szeretné. Az igazán mozgalmas élet november 8-án kezdődik meg a kamarában a nagy interpellációs vitával, amelynek során szóba kerül a hágai konferencia, a Rajnavidek kiűritése, a határszéli erődítmények építése és a flottapolitika.

Az interpellációs vitát a Young-éle terv és a hágai megállapítások ratifikálásáról szóló vita fogja követni. Magát a ratifikálásról szóló törvényjavaslatot előreláthatóan már október 22-én a parlament összejelésének napján fogja beterjeszteni a kormány.

Bratianu Vintilla ellenezte Mária özvegy királyné nyilatkozatának közlését

Az Universul facsimiléval akarja igazolni a nyilatkozat hitelességét

Bukarestből jelentik: Románia politikai köreit még mindig élénken foglalkoztatja Mária özvegy királyné apókrif nyilatkozatának kérdése. Hiottu udvari miniszter cáfolatával szemben, amely szerint a Mária királynénak tulajdonított nyilatkozat hamis, az *Universul* továbbá is fentartja, hogy a nyilatkozat megtörtént, még pedig olyan formában, ahogy azt a lap közölte. Az *Universul* külön kiadást jelentetett meg, amelyben a következőket írja:

— A miniszterelnök úgy találta jónak, hogy Hiottu udvari miniszter információja alapján megcáfolja a királyné nyilatkozatát. Mi nem szoktunk csakis feltétlenül megalapozott dolgokat publikálni, amelyekre bizonyítékaink vannak. Csak egy személy van, aki a mi cikkünket megcáfolhatja, ez maga az özvegy királyné. Azonban bizonyosak vagyunk abban, hogy az a vér, amely ereiben folyik, nem engedi meg neki, hogy ilyen cáfolatra képes legyen.

Legutóbbi számában az *Universul* tovább megy és azzal fenyegetőzik, hogy facsimiléval fogja igazolni a nyilatkozat autentikus voltát. Sajtóköri körökben úgy

tudják, hogy az ominózus nyilatkozatot a királyné egy liberális érzelmű udvarhölgye küldte be a laphoz s a kéziratot Mária királyné személyesen korrigált. Ezt a kéziratot akarja klisében az *Universul* leközölni.

A *Curentul* most leleplezi, hogyan került Mária királyné nyilatkozata az *Universul*hoz. A lap szerint a nyilatkozatot maga Stelian Popescu vette át egy előkelő személyiségtől. A volt igazságügyminiszter rögtön elrejtette politikai múltját, a liberálisokkal szemben való megkötöttséget és mint újságíró, azt látta, hogy lapszemponthól értékes szenzációhoz jutott. Elvitte a kéziratot Bratianu Vintillához, aki nem tartotta szerencsés politikai sakkhúzásnak a nyilatkozat nyilvánosságára hozatalát. Bratianu álláspontja állítólag az volt, hogy a nyilatkozat kétszengelyű erős fegyver a liberális párt kezében, de nem szabad elhamarkodni a dolgot. Azt ajánlotta, hogy beszéljék meg a kérdést Duca-val. Stelian Popescu azonban ugylátszik attól tartott, hogy Duca lefújja a nyilatkozat megjelenését, ezért nem is ment el hozzá és Duca csak akkor értesült az egészről, amikor már az *Universul*ban olvasta.

Beavattottak szerint Bratianu dühös Stelian Popescu-ra és a pártban nagy lehangoltság uralkodik. A *Vitorul* csak eldugott helyen, egyáltalában nem feltűnő formában közölte a királyné nyilatkozatát, amit azzal magyaráznak, hogy a liberális párt hivatalos köreiből nem helyezték a nyilatkozat megjelenését.

A szélső liberális *Ordinea* vezércikkben foglalkozik a kérdéssel és azt állítja, hogy a kormány kizsárolta Hiottutól ezt a nyilatkozatot. A lap szerint a kormány azzal fenyegette meg Hiottut, hogy ha nem szerzi meg a cáfoló nyilatkozatot, eltörli az udvari miniszteri méltóságot. Így szerezte volna meg Hiottu miniszter negyvennyolc órán belül a kért cáfolatot. Jorga lapja is vezető helyen foglalkozik a régensválasztás ügyével. Maga Jorga ír egy cikket, amelyben elmondja, hogy ő a nemzetgyűlésnek Prezan megválasztását javasolta, amit a nemzetgyűlés nem fogadott el és jelöltje helyett egy igen szimpatikus és köztiszteletben álló bírót választott e méltóságra. Ez azonban — írja Jorga — nem jelenti azt, hogy neki nem volt igaza, amikor Prezant óhajtottá volna e tisztségben látni, hiszen az ország az ifjú király megkoronázásáig számtalanszor lehet olyan helyzetben, amikor hasznos volna, ha a király mellett egy olyan kipuróbált és dicső multu katona állna tanácsadóul, mint Prezan. A *Vitorul* a régensválasztás előzményeit eleveníti fel és újból támadja a kormányt, hogy a parlament tagjait nem informálta kellő időben a megválasztandó régens személyéről, nem kérte ki senkinek a véleményét, hanem öt perccel a választás előtt adta ki a parancsot Sarateanu megválasztására. A *Vitorul* a továbbiakban éles hangon támadja Vajdát s követeli, hogy Popovici példájára ő is mondjon le, mert ő is rokonságban van a régenssel.

A *Vitorul* azt is tudni véli, hogy maga Sarateanu régens is le akart mondani, amikor Popovici benyújtotta lemondását. Kormánykörökben ezt a hírt erősen cáfolják.

A német politikai pártok összetételében nagyjelentőségű változások várhatók

Vasárnap zavargások voltak Berlin központjában

Berlinből jelentik: Vasárnap este súlyos zavargás folyt le Berlin centrumában. A tüntetések a Sport Palace-ban kezdődtek, ahol a szocialista párt gyűlést akart tartani. A rendőrség azonban az összes vasárnapra kitűzött gyűléseket betiltotta és a Sport Palace-ban fesszerűleg emberek feloszlására szólították fel.

A közönség és a rendőrök között ennek során összetűzésre került a sor. A Potsdamer Strassen is folytatódott a tüntetések és kézitűsák.

A tüntetőkhöz a járőreik is csatlakoztak és szembefordultak a rendőrökkel. Valóságos közelharc kezdődött és a rendőrök, miután gyors segítséget kaptak tömegesen fogták el a tüntetőket, akik a rendőrségen előállítottak, majd letartóztattak.

A német politikai pártok összetételében egyékként nagy és fontos változások várhatók. Valószínűleg

három komoly párt marad meg: a szociáldemokraták, a centrum és egy új polgári párt,

amely azonban a nemzeti párttól eltérőleg köztársasági alapon fog állani.

A Vorwärts jelentése szerint a Huggenberg-féle népszavazási akció már az eddigi adatok alapján megghiusultnak tekinthető és

a népszavazás kudarca a német nemzeti párt bukását is jelenti és felbomlását vonja maga után.

Ebben az esetben új jobboldali polgári párt alakul, amely azonban a köztársasági államformát, már mint befejezett ténnyet, elfogadja.

Az orosz sajtó támadja Németországot

Az oroszok kifogásolják, hogy a német politika mindjobban elfordul a keleti orientációtól

Moszkvából jelentik: A legutóbbi időben két német lapban abból az alkalomból, hogy a német-orosz kereskedelmi szerződés négy éve áll fenn, azzal vádolta a szovjetsajtót, hogy rendszeresen támadja a német állam berendezéseket és a német politikát. Az *Izvesztija*, nyilván a külügyi népbiztosság sugalmazására, visszatartja ezeket a támadásokat és arra hivatkozik, hogy a német-orosz gazdasági együttműködés nem jelenti azt a kötelezettséget, hogy két állam egyéb tereken is rokonszenvenzen egymással. Mikor 1922-ben Oroszország és Németország között létrejött a rapaliói szerződés, 1925-ben pedig a gazdasági egyezmény, akkor a szovjetállam politikai és szociális szempontból még meglehetősen fejletlen volt. Lehetséges, hogy német polgári politikusok azt hitték, hogy Szovjetország

a kapitalizmus irányában fog fejlődni. Ha ebben a várákosásban csalódtak, ez még mindig nem ok arra, hogy a német-orosz viszonyt revízióknak vessék alá. Tagadhatatlan, hogy Oroszország közvéleménye és sajtója nem helyesli a polgári Németország állami berendezését, ez azonban nem érinti a német-orosz gazdasági szerződéseket. Oroszországban még ma is éppen úgy megvan a kívánság a Németországgal való gazdasági viszony fejlesztésére, mint ahogy meg volt négy évvel ezelőtt.

Az *Izvesztija* elismeri, hogy a szovjetsajtó különösen azt kifogásolja a német külpolitikában, hogy mindjobban elfordul a keleti orientációtól és mindinkább a népszövetségi politika vezetőinek befolyása alá kerül.

Uccát neveznek el Szuboticán

Gortan Vladimírről

Milics Ivo egyetemi tanár beszéde a joghallgatók Gortan-émlékünnepélyén

Gortan Vladimír kivégzése általános megütközést és elkeseredést keltett Jugoszláviában. Beogradban, Ljubljánában, Zagrebben és Szuboticán az egyetemi ifjuság spontán tüntetéseket rendezett az olasz fasiszta terror ellen. Szuboticán vasárnap délelőtt kilenc óra-kor a Szent Teréz székesegyházban gyászmise volt Gortan Vladimír lelkiüdvéért. A gyászmisén az egyetemi ifjuságon kívül nagyszámú közönség vett részt.

Vasárnap délután négy óra-kor a szubotici jogi fakultás dísztermében dr. Milics Ivo egyetemi tanár tartott előadást többszáz főnyi közönség előtt Isztriáról, az ottani szlávok helyzetéről és Gortan Vladimír tragédiájáról.

Dr. Milics Ivo egy óras beszédében rámutatott arra, hogy Isztriában a horvátok és szlovének nemcsak, hogy nem használhatják anyanyelvüket, és iskolájuk nincs, habár többszáz ezer szláv él Olaszországban, de még szláv hangzású nevüket is elolaszosítják

és a leggyorsabb tempóban denacionalizálják a szlávokat. Természetes, hogy az ottani szlávok minden erővel igyekeznek ellensúlyozni ezt a terrort. Ezért azonban legújában már nemcsak internálással vagy börtönnel, hanem halállal büntet az olasz fasiszma. A testet megölhetik — mondotta Milics Ivo — de a lelket, az eszmét megölni nem lehet. Milics beszéde további részében hangsúlyozta, hogy a szlávok felezhadulása mindaddig nem teljes, amíg az isztriai szlávok olasz nyomás alatt élnek.

Beszédét a közönség lelkesen megélvezte. Ezzel az egyetemi ifjuság által rendezett Gortan-émlékünnepély véget is ért.

Szuboticán a városi képviselők körében mozgalom indult meg, hogy a város egyik utcáját Gortan Vladimírről nevezzék el. Egy városi képviselő ilyen értelemben indítványt fog heterjeszteni az október 29-ikén összeülő közgyűléshez.

A francia hatóságok irtóhadjáratot indítottak a kommunisták ellen

Henri Barbusse ellen vádat emeltek kémkedés miatt

Párisból jelentik: A francia hatóságok új irtóhadjáratot indítottak a kommunista párt ellen, avégből, hogy teljesen fölbomlasszák a pártot. A vezető tagok közül 186-ot helyeztek vád alá. Közülük 154-et az állam biztonsága elleni összeesküvéssel vádolnak. Ezek között vannak *Marty*, *Cachin*, *Doriot* és *Duclos* képviselők. *Harminckét ember ellen kémkedés miatt emeltek vádat és ezeknek sorában szerepel Henri Barbusse író, Cachin és Courturier* képviselő, valamint a *Huma-*

nité szerkesztőségének valamennyi vezető tagja.

A vádat azokkal a kompromittáló írásokkal okolják meg, amelyeket az augusztus 1-i kommunistaünnepélyek alkalmával a *Humanité* szerkesztőségében és a párt más hivatalos helyiségeiben foglaltak le. A kommunisták elleni akcióra a döntő lökést a Bessedowski-ügy adta meg, amellyel kapcsolatban kiderült, hogy az orosz cseka rendszert tart fenn a párisi orosz nagykövetség épületében.

Monográfiát adnak ki Jugoszlávia városairól

A jugoszláv városok szövetsége az új ország új elnevezése alkalmából hódolatát fejezte ki Ófelségének és táviratban üdvözölte a miniszterelnököt

Szpljthből jelentik: A jugoszláv városok szövetségének választmánya szombaton egész nap ülésezett Szpljthben dr. Szrkulj Szeptán zagrebi polgármester, a szövetség elnökének elnökléte alatt. Az ülésen Beogradból dr. Sztoladinovic Mirosláv alpolgármester, Pancsevórol Iszajlovics Váza polgármester vettek részt. Jelen voltak ezenkívül a ljubljánai, szarajevói, maribori, oszijekai, karlováci, varazsdini, szpljti városi tanács kiküldöttei.

Szrkulj Szeptán zagrebi polgármester nagy beszéddel nyitotta meg az ülést és hangsúlyozta az október harmadiki törvény történelmi jelentőségét. Dr. Szrkulj javaslatára a jugoszláv városok szövetsége táviratban üdvözölte Ófelségét a ország új elnevezése és bűnságokra való felosztása alkalmából Szrkulj felolvasta a táviratot, amelyet jelenlevők felállva hallgattak végig. Ugyancsak üdvözölő táviratot küldött a szövetség Zsivkovics Petar tábornok, miniszterelnök-beliügyminiszternek is.

Dr. Bulics Ivó szpljti tanácsos üdvözölte az ülést

résztevőit, majd áttértek a napirendre. *Sárics* Dáne zagrebi tanácsos beszámolt külföldi tanulmányútján szerzett tapasztalatairól a városfejlesztés terén. *Sárics* jelentését megküldik minden város vezetőségének. Az ülésen ezután javaslatot fogadtak el arra vonatkozólag, hogy a városi tisztviselők részére is kérni fogják a kormánytól az ötven százalékos vasuti jegykedvezményt. A választmány megbizta a vezetőséget, hogy ebben az irányban járjon közben illetékes helyen. Elhatározták továbbá, hogy a városközség nem ad ki külön hivatalos lapot, hanem a »Savremena Opština« című, Beogradban megjelenő folyóirat lesz a szövetség hivatalos lapja. A városközség választmánya elfogadta azt az indítványt, hogy a jugoszláv városok monográfiát adjanak ki. Az összes városok együttműködését fogják kérni ebben az ügyben és minden várost megkérnek, hogy a szövetségnek küldje el a város történelmére vonatkozó adatokat. A szövetség elnökségbe lép dr. *Horvát* Rudolf zagrebi egyetemi tanárral, a híres történettudóssal. Elhatározták továbbá,

hogy a jugoszláv városok szövetségének közgyűlését 1930 március 1-én tartják meg Beogradban, míg a választmány elnöksége Ljubljánában vagy Szarajevóban ülésezik.

Tavaszán Ljubljánai tanácsos javaslatára elhatározták, hogy a jugoszláv városok szövetsége belép a szláv városok szövetségébe, amelynek tagjai Jugoszlávián kívül Csehszlovákia, Lengyelország és Bulgária. *Braun* zagrebi pénzügyi tanácsos nagy beszédben ismertette a városok pénzügyi viszonyait és a közgazgatási illetékekről szóló törvényt. Végül elhatározták, hogy módosítják a szövetség eddigi nevét és az »S. H. S. királyság városainak szövetsége« helyett »A jugoszláv királyság városainak szövetsége« nevet fogja a jövőben viselni a szövetség.

Hétfőn temetik el dr. Julius Ármin ügyvédet

Tömegesen keresik fel részvétnyilatkozatokkal a tragikus körülmények közt meghalt becskerekai ügyvédi családját

Becskerekről jelentik: Dr. Julius Ármin ügyvéd tragikus halála mély részvényt keltett Becskereken. A gyászoló családot tömegesen keresik fel a közélet és a társadalom vezető férfiai és az elhunyt nagyszámú barátai, hogy részvétüket fejezzék ki.

A *Bácsmegegyei Napló* vasárnap reggeli számából tudta meg a vidék dr. Julius Ármin halálának hírért, mire önmagával küldték a részvétnyilatkozatokat a mélyen sajtott özvegynek. A becskerekai ügyvédi kör dr. *Jaksics* Zsárkó ügyvéd elnökléte alatt választmányi ülést tartott dr. Julius Ármin halála alkalmából. A választmányi ülésen elhatározták, hogy testületileg keresik fel az özvegyet. A temetésen az ügyvédi kar testületileg vesz részt és dr. *Jaksics* Zsárkó elnök fogja a búcsúbeszédet mondani. A választmányi ülés elhatározta, hogy koszoru helyett gyűjtőest fognak rendezni és a begyűlt pénzből dr. Julius Ármin nevére alapítványt létesítenek ügyvédek özvegyei és árvái javára.

Dr. Julius Ármin holttestét vasárnap délelőtt boncolták fel dr. *Antonijevics* Dusan államgyógyász és dr. *Mazlovics* Vladimír vizsgálobíró jelenlétében. A boncolást dr. *Mlovics* Vlaszimir törvényszéki orvos végezte. A boncolás során megállapították, hogy dr. Julius Ármin halálát szívelégyengülés okozta, mert a külsőben is elszírozódásnak induló szív nem bírta el a műtéttel járó megterhelést. A boncolás után fél háromkor a holttestet a Gimnázium-uccal lakásra szállították és felravatolták. Vasárnap délután igen sokan járultak a ravatához, hogy részvéttüknek kifejezést adjanak. A temetés hétfőn délután két óra-kor megy végbe a becskerekai zsidó szentegylet székházából.

Szaj és körömfájás Szuboticán és környékén

Nem tartják meg az őszi vásárokat

Néhány nappal ezelőtt jelentették a szubotici állategészségügyi hatóságoknak, hogy Zobnaticán, Zsednikén, a hetedik állatorvosi kerületben szaj- és körömfájás lépett fel a házi állatok között. A rendőrhatalóságok azonnal megtették az intézkedéseket és a hetedik állatorvosi kerülettel határos első és harmadik állatorvosi kerületet is fertőzöttnek nyilvánították.

Szombaton a szubotici rendőrség falragasok után és dobszóval közölte a közönséggel, hogy a fertőzött területeket elzárják. Zobnaticáról, Zsednikről, Topoláról, Csantavírról, a hetedik, első és harmadik állatorvosi kerületekből semmiféle állatot, még szárnyasokat sem szabad piacra hajtani. Tilos más területekről ezekre a területekre állatokat bevinni. Mindaddig, amíg a betegség pusztít, nem tartanak Szuboticán és az említt helyeken sem vásárokat, sem pedig állatvásárokat. A fertőzött területekről ennél fogva lovas kocsi-val terményeket sem szabad a hetipiacokra vinni, mert a hatósági közegek a kocsikat nem engedik át a határvonalakon és a városi kapukon. A rendelet kimondja, hogy a betegség teljes megszüntéig a jelzett területekről még három hét szabad kivinni, vagy más területekről oda bevinni. Azokban az állatorvosi kerületekben, ahol állatmegbetegedés nem fordult elő, szabad a kereskedelem, de csak a rendőrhatalóság előzetes engedélyével, állatokat szállítani pedig csak akkor szabad czen a területen belül, ha arra hatósági állatorvosi engedély van.

A rendőrség felhívja a gazdálkodókat, hogy az esetleges megbetegedéseket azonnal jelenték be a legközelebbi első illetékes hatóságnak. Aki az állatmegbetegedést elmuasztja bejelenteni, az ellen elsőfokon a rendőrhatalóság jár és az illetőt ezerötszáz dinárig terjedhető pénzbüntetéssel, vagy harminc napi elzárással sújtják, súlyosabb esetekben pedig a bíróság ítélkezik, amely háromszor dinárig terjedhető pénzbüntetéssel, vagy három havi elzárással sújthatja a rendelet megszegőt. A rendőrség ezzel kapcsolatban szigorú eljárást rendelt el a város egész területén és a külterületi részekben. A gyepmesterek gyakori razzáikat rendeznek és az elfogott kutyákat kivétel nélkül azonnal elpusztítják.

Gyilkosság a temető előtt

Ismeretlen tettesek meggyilkoltak egy szrbobrani legényt

Szrbobrából jelentik: Szrbobrában szombaton este kilenc óra tájban ismeretlen tettesek a római katólikus templom előtt megszólítottak egy fiatalembert, majd rövid szövtálat után botokkal fejbeverték és leteperték a földre. A társaság, amely valószínűleg ittas volt, ütötte, rugta a szerencsétlen fiatalembert, majd meggyilkolták a legényt mellén, jobb lapockáján és a lágyékán, majd egy hatalmas ütessel elvették a nyakát, úgyhogy a szerencsétlen azonnal meghalt.

A borzalmas gyilkosságnak közvetlen szemtanúi nem voltak, csak a közeli házakban hallották lármát az uccáról. A holttestet egy csendőrrőrt találta meg a templom előtt és nyomban megindította a nyomozást. A holttest ruhájának zsebeiben semmiféle írást nem találtak, amiből személyazonosságát meg lehetett volna állapítani. A csendőrség megállapította, hogy a meggyilkolt legény Dedk András huszonkétéves szrbobráni földműveléssel azonos.

A csendőrség még az éjszaka folyamán több legényt letartóztatott, ezek azonban tagadják, hogy ők követték el a gyilkosságot. A letartóztatott fiatalembereknél késeket is találtak, ezek azonban tiszták voltak. A holttestet a temető halottsházába szállították, ahol hétfőn felboncolják.

HIREK

— A horvát földművelésszervezetek vezetőségének tagjai koszorút helyeztek Petár király sírjára. Beogradból jelentik: A horvát földművelésszervezetek szövetsége vezetőségének ötvennégy tagja küldöttsége, amely szombaton érkezett Beogradba és amelyet Ófelsége még aznap külön kihallgatáson fogadott, vasárnap reggel Mladenovácon át Topalára utazott és Oplenácon megkoszorúzza Petár király sírját. Topalán az ottani lakosság Hrisztics Petár községi bíró vezetésével meleg fogadtatásban részesülte a horvát parasztokat. Hrisztics nagy beszédben üdvözölte a horvátokat, akiknek vezetője megköszönte az üdvözléseket, majd a két szónok megcsókolta egymást.

— A pénzügyminiszter Párisba utazott. Beogradból jelenti az Avala: Svrjuga Sztánko pénzügyminiszter vasárnap este fél hétkor Párisba utazott. A miniszter részt vesz a keleti jóvátételi ügy tárgyalásain.

— Időjárás. A Meteorológiai Intézet jelentése szerint az időjárásban változás nem várható, helyenkint hősüljedés és eső valószínű.

— Gyászme és emléknapok Szubotcán Matijevics Vladimir, a Privrednik alapítójának emlékére. A szubotcai görögkeleti templomban vasárnap délelőtt fél tizenegy órakor gyászme volt Matijevics Vladimir beogradai kereskedő, a »Privrednik« és számos szerbiai humanitárius intézmény alapítójának lelki-üdvéért. A gyászme után, amelyen nagyszámu közönség vett részt, a görögkeleti egyházközség nagytermében emléknapok voltak. Az emléknapok elnöke az Osztályos Szelmir főgármester, Radiszavljevics Alekszandar tábornok, Manojlovič Dusan volt főispán, Berovica és Todorovics Zivojin ezredesek és a Privrednik igen sok szubotcai volt növendéke, akik között számos tekintélyes kereskedő van. Az emlékbeszédet Protics Márkó görögkeleti lelkész mondta.

— Az adóügyi tisztviselők noviszadi egyesületének közgyűlése. Noviszadról jelentik: Az adóügyi tisztviselők országos szövetségének noviszadi szekciója vasárnap délelőtt a városháza kis tanácstermében ülést tartott, amelyen Szávics Sztóján, a noviszadi pénzügyigazgatóság inspektora elnököt. Az ülés napirendjén az alapszabálymódosítás szerepelt. A központ ugyanis azt a javaslatot terjesztette a szekciónak elé, hogy minden szekció helyett csak háromtagu bizottság működjen. Mielőtt átérték a napirendre, hódoló táviratot küldtek Ófelségének és táviratilag üdvözölték dr. Svrjuga Sztánko pénzügyminisztert, valamint dr. Leticia Dusan helyettes pénzügyminisztert. Ezután dr. Sijak Jankó titkár ismertette a szekció munkáját, majd javasolta, hogy a bizottságnak ne három, hanem öt tagja legyen és ezenkívül háromtagu felügyelőbizottságot is válasszanak. Ezt az indítványt elfogadták és úgy döntöttek, hogy ha a zagrebi központ nem hagyja jóvá, akkor a novemberben megtartandó beogradai kongresszus elé terjesztik. Végül új elnököket választottak Szávics Sztóján személyében, miután az eddigi elnököt Noviszadról elhelyezték. Az ülés résztvevői felkérték Bugarszki Todor pénzügyigazgatót, akit kinevezése alkalmából üdvözölték. Délben az iparosgyűlés helyiségében társaság volt.

— Trockij nem veszik vissza a kommunistapártba. Berlinből jelentik: A Berliner Tagblatt értesülése szerint Stalin visszautasította Trockijnak azt a kérését, hogy vegyék föl ismét a kommunistapártba. Rakovszkij volt párisi szovjetnagykövet, aki ugyanilyen kérést terjesztett elő, Szaratovban, ahol internálva volt, letartóztatták és a Tomszktól 350 kilométernyire fekvő Barnaulba deportálták.

— Olasz antifaszisták tüntetése a brüsszeli olasz konzulátus előtt. Brüsszélből jelentik: Szombaton az olasz követség és konzulátus épülete előtt nagyobb antifaszista csoport tüntetést, bevették az ablakokat, de a rendőrség idejében megérkezett és megakadályozta, hogy a tüntetők az épületbe hatoljanak.

— Független maradt a sakkvilágbajnokság tizenötödik játszójára. Berlinből jelentik: A sakkvilágbajnokság tizenötödik játszójában Bogoljubov, mint a sötét bábok vezetője, az indiai védelmet választotta. A játék már a hatodik lépésnél rendkívül érdekes fordulatot vett és veszélyes gyalogáldozatra készítette Bogoljubovot. A gyalogáldozat elfogadásával Aljechin figurái a középjátékban nem tudtak kellőképpen érvényesülni. A világbajnok a 29-ik lépésben az a gyalog-ütdésével szótrombolta vezérszárnját, mire Bogoljubov figurái meglepetésszerűen behatoltak a fehér hadállásba. Azonban mindkét játékos a legnagyobb időzavarba került, úgyhogy Bogoljubov a 36-ik lépésnél kénytelen volt elmulasztani egy rendkívül kedvező nyerési lehetőséget. Erre a játszmát a 40-ik lépésnél egyforma állásban félbeszakították. A küzdelem állása: Aljechin 6, Bogoljubov 4, remis 4 és 1 függőpart.

— Összeomlás fenyeget a londoni tőzsdén. Londonból jelentik: Londoni tőzsdéi körökben rövidesen olyan méretű összeomlásra számítanak, mint legutóbb a Haury-botrány volt. A Horne-konzernről van szó, amely különböző iparvállalatokat is vezetett. A Horne-vállalat élén is egyetlen nagyarányú spekuláns áll. A részvényesek, akik az igazgatóságnál érdeklődtek, kéréseikre nem kaptak választ. A Cytiben rendkívül nagy az izgalom.

— Súlyos földrengés Chilében. Chiléből jelentik: Antofagasta városban súlyos földrengés volt. Az anyagi kár is nagy és igen sok ember megsebesült. Egy kétéves leány életét veszítette. Chalama, Chuqui-Chamata és Tocovilla városokat is sújtotta a földrengés, amely megszakításokkal nyolc óra hosszat tartott. Unión városából is súlyos földrengéseket jelentenek.

Köhögést, meghűlést, rekedtséget, tüdőbajokat biztos eredménnyel gyógyít a Sirolen. Gyógyszertárakban kapható.

Agyvérzés, szívszorogás, nehéz lézés, felelemérzés, idegesség, migrén, lehangoltság, álmatlanság a természetes »Ferenc József« keserűviz használata által igen sokszor megszüntethetők. Tudományos megállapítások megerősítik, hogy a Ferenc József viz a makacs székszorulás mindenféle jelenségénél a legjobb szögálatot teszi. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— Merénylet egy francia képviselő ellen. Párisból jelentik: A Marin-irakcióhoz tartozó Dumaine képviselő irodájában St. Vizerben megjelent egy Grapin nevű ötvenéves párisi ember, aki szó nélkül revolverrel rálőtt a képviselőre. A képviselőt a kórházba szállították, ahol a golyót sikerült testéből eltávolítani. Állapota nem életveszélyes. A merénylet, akit letartóztatottak, előzőleg tájékozódott a képviselő időbeosztásáról.

Eladó jutányos áron keveset használt modern, elegáns hálószoba, csillár, varrógép, szőnyegek, képek, háztartási cikkek. Cim a kiadóban.

A Gradjanszki klub játékosok új egyesületét alakítanak. Zagreből jelentik: A Gradjanszki legutóbbi közgyűlésén, mint megirtuk, szakadás állt be a legnagyobb júcuzóvá sportegyesületben. A kivált játékosok »Gradjanszki 1911« néven új sportegyesületet alakítanak és belépnek a szövetségbe. A következő szezonban a nagyvároszt válogatott játékosokból álló csapat megkezdte küzdelmét a negyedik osztályban.

SPORT

■■■

SZENTA

Szentai AK—Szoko (Sztari-becsej) 2:1 (0:1)

Elsősztályu bajnoki. Bíró: Dr. Padjen.

A Szoko halósszekútója a 10. percben megugrott egy labdával, a hátvéd hibájából felemomult a szentai kapuig és biztos rugással megszerezte a vezetést a Szokónak. A gól nem kedvelenitette el a szentai csapatot, amely még nagyobb elánnal fektült a küzdelembé. Gyors, heves és élvezetes játék következett. A Szoko kapujához volt szegedve, de a labda mindig elkerült a Szoko kapuját.

A második félidőben a SzAK abszolút fölénytel játszott és úgy látzott, hogy a Szoko katasztrófális vereséget fog szenvedni. A SzAK-csapatok szüntelenül ostromolták a Szoko kapuját, lövésekben sem volt hiány, de a labda mindig a kapu mellé, vagy fölé került. Az 5. percben Csonka három méterről mellé lött, de a tizedik percben jóvátette hibáját és egy becsdésből megszerezte a SzAK-nak a kiegyenlítő gólt. A 23-ik percben a bíró kiállította a SzAK-ból Erdeljánt. Rövid időre a Szoko kerül frontba, de csakhamar Szentai vezetést a tempót és a 27-ik percben a SzAK-halóss eredményes támogatásával Csonka jó helyzetbe került és a kifutó kapus feje felett a hálóba emelte a labdát.

A beállított eredmény után a SzAK szerepet cserélt. Védelemre koncentrált minden erejét és sikerült is az egyre erősödő Szoko-ostromot visszaverni.

BUDAPEST

Ferencváros—Hungária 4:0 (1:0)

A hatalmas érdeklődéssel várt budapesti profibajnokság derby mérkőzésének a papírforma szerint a Ferencváros volt a favoritja. A nagyarányú győzelem azonban nem a Ferencváros jobb játékát és felénytel fejezi ki, hanem egy sajnálatos szerencsétlenségnek az eredménye. A mérkőzés 6. percben ugyanis Kalmár a Hungária legelső embere olyan szerencsétlenül ütöközött össze a Ferencváros kapusával, hogy nyílt lábtörést szenvedett és ettől fogva az egész mérkőzésre ez a szerencsétlenség nyoma rá bélyegődött.

Huszonnolcezer főnyi közönség előtt a Hungária-uni pályán folyt le a mérkőzés, amelynek első perceiben a Hungária gyors egymásutánban több vezetőes támadást vezetett a Ferencváros kapuja ellen. Az 5. percben egy hosszú leadásra Kalmár startolt és a kifutó Amsel kapussal egyszerre ért a labdához. A két játékos összerohant, ugyanabban a pillanatban rugott a labdába, amely a szélnek perdült. Kalmár utána vetette magát és Amsel, hogy megakadályozza őt a lövésben teljes testével Kalmár lábára dobta magát. Kalmár a földre esett és Amsel is rázuhant. Tisztán látható volt, hogy szerencsétlenség történt és valóban kiderült, hogy Kalmár nyílt lábtörést szenvedett, csontja egy centiméterre kiállott. A szerencsétlenség leirhatatlan izgalmat keltett a nézők körében. Kalmárt a mentők nyomban kórházba szállították, de Amsel is elhagyta a pályát és helyére Hungler állt a kapuba. A Hungária, dacára, hogy csak tíz embere maradt a pályán, örös tempóval tovább támadott és általában jobb játékot produkált, mint a Ferencváros, egészen a huszonkilencedik percig, amidőn a Ferencváros egy váratlan lövője után Németh a labdát kiütötte és Turay a hálóba helyezte. Félidő végéig továbbra is inkább a Hungária támadott többet, közben a közönség izgatott hangulata egyre fonyegetőbbé vált és a rendezőség a karhatatalni megerősítést kérte. Nyolcvan-tagu rendőrszolg vonult ki a pályára és csak ennek tulajdonítható, hogy a túlfeszített kedélyek nem robbantak ki.

A második félidőben a játék teljesen eldurvult. Volt egy husz percig tartó periódus, amidőn a Ferencváros volt fölényben, ami főleg annak tudható be, hogy a Hungária láthatólag csak arra törekedett, hogy megtörölje Kalmár sérülését. Különösen Jekl, Skvarak és Hürzer vezettek a durvaságokban, amelyek még a Hungáriát pártoló közönség körében is visszatekintést kellettek és megtörtént az a páratlan eset, hogy a derbyt már ekkor tömegesen othagyták a nézők. A Ferencváros nem vette át a Hungária fejletlen játékát, továbbra is tervszerűen támadott és a 10. percben Kléber hibájából Takács II., majd a 27. percben Németh hibájából ismét Takács II. és végül a 38. percben egy remek akció eredményeként ugyancsak Takács II. góljaival megszerezte a nagyarányú győzelemet. A mérkőzést Magyarorszáki bíró vezette, rendkívül eredménytelenül és az ő gyenge bíráskodásának nagy része van abban, hogy a játék az élvezhetőségig eldurvult.

III. kerület—Bástya 1:0 (0:0).

Kispest—Nemzeti 1:0 (1:0).

Bocskay—Pécs-Beranya 2:1 (1:0).

Somogy—Attila 1:0 (1:0).

„Barátnőm mindig jókedvű“

A fájfás, migrén és nem-műnknl igen gyakran jelentkező fájdalmak legkisebb tüneteinél néhány

vesz be, melyek azonnal segítenek, amellet teljesen ártalmatlanok. Ezért most az az elvem: „Tartok otthon állandóan Pyramidon tabletta!“

Valódi csak az eredeti „Kaiser-Drusus“-csomagolásban.

Két nagy meglepetést hozott a vasárnapi bajnoki forduló

A Ferrum legyőzte az SzMTC-t, a Villanytelep egy pontot elvett a Sporttól

Az őszi bajnokságot legtalálhatóbban a meglepetések szezonjának lehetne nevezni. Az eddigi fordulók ugyancsak bővelkedtek a meglepetésekben, de ez a vasárnap minden eddigire ráduplázott. A vasárnapi programon két holtbiztos favorit indult olyan ellenfelekkel szemben, amelyeket a közvélemény már eleve legyőzötteknek könyvelt el. A papirformára alapított ítélet azonban ezúttal ismét súlyos kudarcot vallott. Az egyik favorit legyőzve hagyta el a pályát, a másik pedig örülhet annak, hogy a biztosnak vett két pontból legalább egyet megmenhett. A meglepetésekhez kétségtelenül hozzájárult a favoritok formán aluli szereplése, végeredményben mégis csak azt igazolják, hogy lelkesedéssel sok minden pótolható a futballban és az önbizalom még a legerősebb féllel szemben is félgőzelmet jelent. Ugy a Ferrum értékes győzelme az SzMTC felett, mint a Villanytelep nem kevésbé értékes eldöntetlenje a Sporttal szemben a lelkesedésnek és egészséges küzdőszellemnek a gyümölcse és teljes elismerést érdemel.

A vasárnapi forduló várható eredményei fontos kihatással vannak a bajnokság sorsára. Pillanatnyilag a Sport megtartotta ugyan vezető pozícióját a táblán, de az öt pont veszteséget már aligha hozhatja be riválisaival szemben és kilátásai már csak a közép-helyezések megtartására maradtak. Hasonló helyzetben van az SzMTC, amely a négy veszített pont mellett rossz gólaránya miatt is lemaradt az élről.

A mérkőzések hősei közül a Ferrum vivott ki jelentős sikert a győzelemmel. A csapat eddigi három mérkőzéséből kettőt megnyert, négy pontjával egy sorba került a SzAND és az SzMTC-vel. Gólarányával azonban nem csak az SzMTC-t előzi meg, de jobb a SzAND-énál is, amely 62.5 százaléka kapta vissza adott góljainak, míg a Ferrum csak a hatvan százalékát. Így a legfiatalabb elsőosztályú egyesület a harmadik helyet foglalja el jelenleg a táblán, a bajnokcsapatot is maga mögött hagyva. A Villanytelep az utolsó előtti helyet tartotta meg, most már azonban nem csak gólaránnyal, hanem ponttal is megelőzi a ZsAK-ot.

A bajnoki táblázat állása a következő:

1. Bácska	3	3	—	8:2	6
2. Sport	5	2	1	2	13:7
3. Ferrum	3	2	—	1	5:3
4. SzAND	3	2	—	1	8:5
5. SzMTC	4	2	—	2	7:10
6. Villanytelep	3	—	1	2	2:6
7. ZsAK	3	—	—	3	2:12

Ferrum I. B.—SzMTC I. B. 4:2 (4:2). Bíró: Kulcsics L.

Sport I. B.—Villanytelep I. B. 3:0 (3:0). Bíró: Popuk.

Bunyevc—Postás 1:1 (1:0). II. oszt. bajnoki. Bíró: Priboj.

Szubotica Sport—Villanytelep 1:1 (1:0)

I. osztályú bajnok. Bíró: Vukovics. A Villanytelep teljesen egyenrangú ellenfele volt a rendkívül gyengén szereplő Sportnak, amely mindvégig formán aluli játékot produkált. A mérkőzés legnagyobb részében mezőnyjáték volt és csak a vége felé erősített a Sport, azonban a csatársor erélytelen akciót a kitűnő villanytelepi védelem könnyen rombolta szét. Voltak a mérkőzésnek momentumai, amikor a Villanytelep győzelmi esélyeivel is számolni lehetett, azonban itt szintén a csatársorban volt a hiba. A Sport legjobb része a védelem volt, amely biztosan állt a helyén. Különösen Sarcevic állott feladata magaslatán. A halvesor sem a védekezésben, sem a támadásban nem volt jó, a villanytelepi csatárok könnyen megtudták szokni úgy Faltkó, mint Szilágyi I. mellett. A csatársor legjobb embere talán Csete volt, azonban összekötője sohasem értette meg és így néhány szép beadásán kívül egyebet nem tudott produkálni. Denegri és Szilágyi III. betegesen startoltak és ez melegségi is szolgál nekik. Mészáros és Berényi azonban semmivel sem indokolhatják meg rossz játékukat. Mindketten könnyelműek és kényelmesek voltak. A villanytelepiek közül a legjobb ember Bojnicski volt, aki sziklaszilárdan állt posztján és ugyszólván ő egyedül tisztázta a komoly gólhelyzeteket. A másik hátvéd csak statisztált mellette. Jól játszott még Kopasz és Pizanic.

A mérkőzésre a két csapat a következőkép

állt fel:

Sport: Konc — Sarcevic, Ilgen — Matijevics, Falatkó, Szilágyi I. — Csete, Denegri, Mészáros, Berényi, Szilágyi III.

Villanytelep: Ábrahám — Miskovics, Bojnicski — Kopasz, Flancsik, Pizanic — Ninsevics, Balás, Pukec, Speljár, Csik.

A mérkőzés Sport-támadásokkal kezdődött, majd a mezőnybe tereledő a játék. Percekig unalmas labdacsapkodás következett, azután változatosan hol a Sport, hol a Villanytelep került frontba. A lélek nélküli küzdelemben a harminchetedik percben a kékférek gólya hozott némi elvenséget. Erős ostrom után Berényi védhetetlenül a hálóba helyezte a labdát. A második féldő szintén Sport-támadásokkal kezdődött és a kékféhez drukkerek már el is könyvelték a győzelmet, de mint hamarosan kiderült tulkorán. A második percben ugyanis a Villanytelep több kísérlet után megszerezte az egyenlítést. Bojnicski ócs szabadrugása a rosszul helyezkedő kapus mellett repült a hálóba. Izgalmas percek következtek ezután, a villanytelepiek erősítettek és a győzelmet is meg akarták szerezni, azonban a kékférek hamarosan lábrakaptak és ha újabb gólt nem is értek el, a féldő legnagyobb részében ellenfelük kapuja előtt tanyáztak. Az utolsó percekben lieves ostrom alá vették a Villanytelep kapuját, de három korneren kívül egyebet nem értek el. A mérkőzés Sport-támadással érte véget.

Ferrum—SzMTC 2:0 (0:0)

I. osztályú bajnoki mérkőzés, bíró Sefcsics. A mérkőzés a várakozáson felül élénk, változatos és ennek megfelelően élvezetes küzdelmet hozott. A két csapat közül az SzMTC játszott a technikailag jobb és stílusosabb futballt és a mérkőzésen többet is támadott mint ellenfele. Ferrum határtalan lelkesedéssel ellensúlyozta az SzMTC tudásbeli fölényét és nagy-szerű védekezésén kívül elsősorban annak köszönheti a szép győzelmet, hogy tempóbirdsban és győzniakardásban tulszárnyalta ellenfelét.

A végig erős iramu, kemény küzdelem sorsát a Ferrum nagy-szerű kondíciója döntötte el. Az SzMTC a mérkőzés első negyedórájában és szünet után egy fél óráig volt nagy fölényben, puha és elhízakodottan mozgó csatárai azonban ezt a fölényt nem tudták eredményre váltani. Ezzel szemben a Ferrum mindkét féldőben a végén törte meg fáradhatatlan ellenállásával az SzMTC támadásait és ki is tudta használni azokat a helyzeteket, amelyekhez nagyobb állóképessége révén az utolsó negyedórában jutott.

A Ferrum együttese általában jó benyomást keltett ezen a mérkőzésen. Technikailag még sok csiszolni való van játékosain, akiket meglátszik, hogy a szorgalmas tréningekben a kondícióra helyezik a fősúlyt a csapat vezetői. A legnagyobb teljesítményt a két Ceglédi nyújtotta a védelemben, ahol hatalmas munkát végeztek. Machalik kapus is sokat mentett. Általában defenzív szellem hatotta át a csapat játékát

és a masszív halvesor is védekezésre fordította erejét. Ebben Bogdán centerhalf járt elől, aki kitűnő helyezkedésével és elpusztíthatatlan szorgalmával az SzMTC triójának legjobb akcióját szétrombolta. A szélsőhalfok lelkes segítőtársai voltak a romboló munkában. A csatársortól kevés tervszerű akciót láttunk. Ők főleg a gyors lefutásokra rendezkedtek be, aminek azonban hiányoztak a szükséges jó szélsők. Junger jobb-szélső legalább jóhelyre adta a hozzá került labdákat, de hiányzott játékból a kezdeményezés, míg Volasek balszélső teljesen használhatatlan volt. A támadás lelke ezúttal is Sztójánovics center volt, játszik ésszerűen. Mellette Zvekan értékes tagja még játszik ésszerűen. Mellette Zvekan értékes tagja még a csatársornak, míg Dudas alig vettette magát észre.

Az SzMTC-nél ezúttal a csatársor teljesen csődöt mondott. A mezőnyben a Barna I., Besirovics, Barna II. trió okosan és szépen kombinált, de kapu előtt hiányzott belőlük a lendület és alig láttunk tőlük valamire való befejezést. A szélsők közül Markovics mutatott biztató formát, őt azonban a játék legnagyobb részében elhanyagolták és érthetetlenül a gyenge Gazdát forszírozták. A halvesorban Jovanovics emelkedett ki pompás helyezkedésével és labdaosztásával, míg a szélsőhalfok felesleges durvaságokra pazarolták erejüket. A védelem ma is a csapat legjobb része volt, úgy Cérnai, mint Dér elsőrangú védőjátékot produkált. Mahaliknak nem volt nehéz védeni va-

lójá, a gólokról nem tehetett. A két csapat felállításai: Ferrum: Mahalik — Ceglédi I., Ceglédi II. — Nagykanász, Bogdán, Kulifai — Junger, Dudas, Sztójánovics, Zvekan, Volasek.

SzMTC: Hanák — Cérnai, Dér — Süllel, Jovanovics, Göncöl — Gazda, Barna I., Besirovics, Barna II., Markovics.

Az első negyedórában állandóan az SzMTC támad, csatárai azonban minden helyzetet elhibáznak. Ezután a Ferrum is lábra kap, nyílt mezőnyjáték alakul ki. Félidőig mindkét csapatnak van néhány jó gólhelyzete, amit nem tudnak kihasználni. Szünet után az SzMTC nyomban erősít és hatalmas tempóval támad. A Ferrum teljesen védelembé szorul. A puha SzMTC csatárok azonban nem bődögölnek a Ferrum keményen dolgozó védelmével és egy félóra rest on után mind sűrűbben szabadul fel a Ferrum. A 32. percben Süllel a 16-os sarkán hendset vét. A szabadrugást Sztójánovics a védelem közét kapu elé lökíti. Bogdán klugrik vele és menthetetlenül behelyzi (1:0). Az SzMTC teljes erővel fekszik a küzdelemben, de játékosai most már idegesek és semmi sem sikerül nekik. Göncöl durván lerugja Zvekan, amiért kálílják és Zvekan is néhány percet kénytelen elhagyni a pályát. A Ferrum most már fölénybe kerül és a 37. percben korner ér el. Junger kitűnő sarok rugása a kapu előtt esik le és Sztójánovics hálóba felel (2:0). Az utolsó percekben a Ferrum tacsra játszással tartja az eredményt.

NOVISZAD

Radnicski—NAK 4:3 (1:2)

I. osztályú bajnoki. Bíró: Nikolics. Az első féldő unalmas mezőnyjátékban merült ki. A Radnicski ugyan csakat támadott, de a gólhelyzeteket elrontotta. A vezető gólt a 17-ik percben a Radnicski szerezte meg, de Pschell révén a NAK egyenlített és néhány perccel később a vezető gólt is belötte. A második féldőben a NAK tovább támadott, Sztójánovics újabb góllal háromra emelte a gólok számát. Egy tizenegyest a NAK nem értékesített. Ezután a Radnicski fellökött fel és egymásután két gólt lőtt, majd Mándics I. a vezetéshez juttatta csapatát és ezután a mérkőzést tizenhárom perccel a rendes idő előtt a sötétség miatt a bíró lefújta.

Petrovaradini Gradjanszki—Petrovaradini Hajduk 2:2 (0:2).

NAK IB—Radnicski IB 1:0.

BEGRAD

Jugoszlavija—Obilics 4:1 (2:0).

Szoko—BUSK 8:2 (4:0)

PALÁNKA

Juda Makhabi—Szloga 3:1 (1:0).

SZPLIT

BSK—Hajduk 2:1 (1:1). Bajnoki. A BSK meglepően jól játszott és megérdemelten győzte le a bajnokság favoritját. A Hajduk tehetetlen csatársora miatt veszítette el a mérkőzést.

SZOMBOR

ZsAK—Szoko 2:1 (1:1)

Elsőosztályú bajnoki. Bíró: Mázics. A mindvégig unalmas mérkőzésen a jobbik csapat győzött. A Szoko csak az első féldőben bírta az iramot, a második féldőben visszaesett és így az állóképesebb vasutas-csapat megszerezte a győzelmet. Az első gólt a 15-ik percben Predanovics szerezte meg, de 8 perccel később Struklics egyenlített. A féldő végéig a Szoko támadott. A második féldőben a ZsAK vette át a játék irányítását és a 33-ik percben a balszélső révén megszerezte a győztes gólt.

ODZSACI

Dulcis (Vrbász)—Odzsacii SC 3:0 (0:0). Elsőosztályú bajnoki mérkőzés. Bíró: Szegedinszki. A mérkőzés élénk és változatos küzdelmet nyújtott, amelynek első féldőjében a két csapat egyenlően támadott. Szünet után a technikailag jobb Dulcis fölénybe kerül és biztosan nyerte a mérkőzést. Mindhárom gólt Rapp lötte. A győztes csapatban a védelem és a csatársor emelkedett ki, míg a halvesor szürkén dolgozott. Az OSC legjobb embere Hügel volt. Szegedinszki kifogástalanul bíráskodott.

SZTARIBECSEJ

Szentai Radnicski—Sztaribecseji Radnicski 3:3 (1:0). Másodosztályú bajnoki.

Beograd csapata 4:3 arányban győzött az odzsacii teniszversenyen, Odzsaciról jelentik: A vasárnapi teniszversenyen Beograd győzött 4:3 arányban. Flamann—Radovics 6:3, 6:4. Jánics (Beograd)—Leszmeiszter (Odzsaci) 10:8, 6:1. Parbolics—Leszmeiszter A. 9:7, 6:3. Milovanovics—Bilek 6:2, 6:4. Dr. Ertl—Kumanudi 6:4, 6:4. Páros verseny: Bilek, Leszmeiszter—Kumanudi, Jánics 6:2, 6:2. Radovics, Milovanovics—dr. Ertl, Flamann 6:2, 5:7, 6:2.

Versenyképes napi árak mellett ajánl elsőrendű **faszenet**, fehér darabos **meszet**, beo- **Révai Adolf** cini portland **cementet**, pécs-szabolcsi kétszer mosott **kovácsszenet** Subotica, Sokolska 2. Tel. 5-81

SLUŽBENI DEO SUBOTIČKOG NOGOMETNOG PODSAVEZA

ZAPISNIK

Sastavljen dne 11. oktobra 1929. god. u Subotici na sednici Upravnog Odbora Subotičkog Nogometnog Podsaveza JNS-a.

Prisutni: Djordjević Jovan predsednik, Milodanović Martin podpredsednik, L. Matejić Milerad podpredsednik II., Segedinski Nestor tajnik I., Skenderović Geza tajnik II., Brajković Sreten blagajnik, Kraus Mihajlo, Reiser Karlo, Nikolić Petar, Zmak Matko, dr. Singer Adol., Milovančević Ilija, Francisković Gušto i Nadi Dezider.

Odсутni: Pfeifer Stevan, Lampmann Franjo, Petušanski Borivoj, Malein Nikola.

1. Čitanje zapisnika od 4. X. 1929.

U. O. nakon čitanja overovljuje.

2. Priziv Bunjevačkog S. K.-a protivu verifikacije igrača Peić Antuna.

U. O. skida predmet sa dnevnoga reda u smislu §. 21. opć. prav. JNS-a i §. 68.

3. Dopis St. Kanjiškog AC-a u komu podnaša prijavu protivu Senčanskog Radničkog zbog dugovanja Din. 265.—

U. O. upućuje I. sekretara, da sprovede istragu do naredne sednice.

4. Predlog I. sekretara, da se ŽAK, Subotica kazni novčanom zbog neudovoljenja pozivu Posl. Odbora od 19. VIII. t. g. to pozivu Upr. Odbora od 24. IX. 929.

U. O. nakon sprovedenog izvidjaja donosi sledeću odluku:

Kaznjava se ŽAK, Subotica sa novčanom kaznom od Din. 250.— (dvestotinpedeset) u smislu §. 52. K. P. Razlozi:

Upr. Odbor konstatuje, da ŽAK, Subotica nije udovoljio pozivu ovog podsaveza od 19. VIII. glasilu služb. glasila. Isto tako nije udovoljio pozivu Upr. Odb. na preporučeni dopis od 24. IX. t. g. u predmetu izdavanja igrača Roglića za Somb. ŽAK, nego je udovoljio tek nakon što je U. O. suspendovao društvo dne 4. X. tek. god.

Za otežavajuću okolnost služi, da je ŽAK Subotica već bio kažnjen zbog sličnog prestupka po istom paragrafu.

Za olakšavajuću okolnost ne može se uzeti ništa.

5. Dopis sav. suca g. Molnara i dr. Rih-a od 1. odnosno 8. X. 929. u predmetu incidenta nastalog prilikom odigranja prij. utakmice dne 1. IX. 929. Sport-Soko.

U. O. skida sa dnevnog reda cbzirom, da je istraga sprovedena i već donešena odluka i I. II. stepeno.

6. Priziv Somborskog S. U.-a protiv odluke Upr. Odbora 23. IX. 929. u predmetu kazne igrača Majer Bele.

U. O. upućuje I. sekretara, da dostavi priziv sa svima spisima JNS-u na nadležnost.

7. Dopis Osiječkog N. P.-a u stvari odpustnice igrača Maas-a.

U. O. upućuje I. sekretara, da dostavi dopis ONP-a JNS-u.

8. Dopis JNS-a br. 700/929. od 4. X. t. g. u predmetu verifikiranja igrača Drljačina za Senčanski AC. U. O. upućuje I. sekretara, da objavi odluku JNS-a služb. glasilu.

9. Dopis JNS-a br. 695/1929. od 4. X. 929. u predmetu kazne igrača Majera Bele.

U. O. uzima na znanje.

10. Dopis JNS-a br. Blag. 244/929. u komu saopštava, da nas tereti sa Din. 850.— za članarinu sviju klubova SNP-a.

U. O. uzima na znanje.

Ujedno upućuje svog blagajnika, da potvrdi proknjiženje ove svote JNS-u.

11. Dopis JNS-a br. Blag. 246/929. od 4. t. g. u komu traži obračun za pripadajući 5% od prv. utakmica iz god. 1928—29.

U. O. upućuje svog blagajnika, da što pre podnese izveštaj izravno JNS-u, koliko iznaša 5% kao i da je pripadajući deo na JNS proknjižio u korist Saveza.

12. Referat sportskog nadzornika g. Šefčić Goze sa prv. utakmice Bajmočki AC—Miletičko S. D. odigrana dne 6. X. 929.

U. O. upućuje I. sekretara da upozori Bajmočki AC na uredjenje igrališta u vezi ovog izveštaja.

13. Prijava ovašnje Sekcije ZNS-a protivu Čantavirskog AC-a zbog tetračenja sav. suca na prij. utakmicu 15. IX. t. g. protivu Končbarskog AC-a.

U. O. nakon sprovedenog izvidjaja donosi sledeću odluku:

Obustavlja se daljnji postupak protivu Čantavirskog AC-a.

Razlozi:

U. O. uzima na znanje izveštaj ČAK-a br. 93/929. od 9. c. m. i smatra ga opravdanim, jer je ČAK zaključio odnosnu utakmicu u poslednjem času, te nije imao mogućnosti tražiti sav. suca za vodjenje iste utakmice.

O gornjoj odluci se izveštavaju putem služb. glasila I. Sekcija ZNS-a i ČAK.

14. Dopis St. Bečejskog »Soko« u komu moli delegiranje sportskog nadzornika u Sentu dne 20. X. 929.

U. O. dostavlja predmet P. O.-u s tim, da odredi sportskog nadzornika u Sentu dne 20. X. 929.

15. Dopis Pačirskog S. K.-a u komu moli, da se primi za privremeni člana ovog podsaveza.

U. O. rešava, da se S. K. Pačir primi za privremeni člana obzirom, da je dokazao uverenjem od vlasti, da je pravila dostavio nadležnim vlastima radi odobrenja, te da ima dozvolu funkcije do odobrenja pravila.

U. O. ujedno rešava, da će utakmice dozvoljavati tek od slučaja do slučaja, s tim da ima svaku javnu utakmicu voditi sav. sudac.

Istovremeno obavezuje Pačirski S. K. na pretplatu služb. glasila ovog podsaveza.

16. Dopis Pačirskog S. K.-a u predmetu dozvole za prij. utakmicu sa SAND-om 13. X. 929.

U. O. utakmicu dozvoljava s tim, da istu ima voditi sav. sudija.

17. Brzojav OSC-a u komu moli izveštaj, dali ima prava nastupa igrača Leismeistera dne 13. X. 929.

U. O. upućuje I. sekretara, da u ovom predmetu izda potrebno uputstvo OSC-u.

18. Prijava Posl. Odbora protivu S. K. Poštari zbog neudovoljenja pozivu od 13. IX. t. g. putem služb. glasila u stvari izdavanja odpustnice igrača M. Kiš-a.

U. O. upućuje I. sekretara, da sprovede istragu do naredne sednice.

19. Predlog I. sekretara, da se dostavi BLP-u predlog radi izmene §-a 26. prav. ZNS-a §. 10. Opć. Prav. to Dodatak pravilima i pravilnicima ZNS-a.

U. O. predlog usvaja u celosti i upućuje I. sekretara, da predlog o promeni pravila dostavi BLP-u u vezi rjthovog dopisa.

20. Poziv Grada Subotice na svečanost koja će se održati dne 13. X. 929.

U. O. upućuje I. sekretara, da se okružnicom pozovu svi subotički klubovi na svečanost, dne 13. X. t. g.

Ujedno se određuje član U. O. gg. Matejić, Brajković i Skenderović, koji imaju učiniti raspored klubova.

21. Dopis S. K. Hajduka, Subotica u predmetu dozvole prij. utakmice dne 13. X. t. g. sa S. K. Poštari.

U. O. utakmicu dozvoljava.

22. Priziv Somborskog Sportskog Udruženja protivu odluke Kaznenog Odbora od 18. IX. 929. u predmetu kazne igrača Bele Majera doživotnom diskvalifikacijom.

U. O. nakon proučenja celokupnog materijala a na predlog I. sekretara donosi sledeću odluku:

Poništava se odluka Kazn. Odbora u celosti zajedno sa obrazloženjem i igrač B. Majer kažnjava se zadržanom igre kroz jednu godinu dana i to od 6. IX. 929. do 5. IX. 930.

(Obrazloženje sledi.)

Nestor Segedinski s. r. sekretar I.

SAKK

82. sz. játszma.

Bogoljubow

- 1. d2—d4
2. c2—c4
3. Hb1—c3
4. Vd1—b3
5. d4×c5
6. a2—a3
7. Vb3×c3
8. f2—f3

Világos erős centrumot kap.

- 8. ———
9. e2—e4
10. Fc1—f4

Erős lépés. A d6 pont gyengesége észrevehetővé válik.

- 10. ———
11. Ea1—d1
12. Hg1—e2
13. Ff4—e3

a5—a4-re, e4—e5 következne. Sötét a megnyitás-ban, amint látszik túl van játszva.

- 14. He2—d4
15. Hd4—b5
16. f1—e2
17. e4—e5
18. Vc3×e5
19. Ve5—c3
20. 0—0

Itt sötét az egyedüli lehetőségét szeretné kihasználni de a támadása nem sikerül.

- 21. Vc3×a5
22. Fe3—c1
23. Bf1—f2

A gyalogáldozat inkább rekt. Jobb volt (de nem elegendő). 23. ——— Bg4—hh, g3 stb.

Az állás sötét 23-ik lépése után

- 24. f3×e4
25. Va5—d8

A megnyitás sötétnek olyan nehéz volt, hogy időzavarba került és kénytelen kétségbeesítő lépéseket tenni.

- 26. Fc1×f4

Dr. Aljechin

- Hg8—fb
e7—e6
Ff8—b4
c7—c5
Hb8—a6
Fb4×c3+
Hab×c5

- a7—a6
0—0

- Vd8—b6
Hf6—e8
d7—d6
Vb6—c7

- Vc7—e7
Ba8—a6
f7—f5
d6×e5
Hc5—d7
e6—e5
Ba6—g6

- f5—f4
Ve7—g5
e5—e4

- 27. Fe2×f3
28. Vd8—d6
29. g2—g3
30. e4—e5

A huszár nem huzhatott Fd5+ miatt, B×f8+ a) kapesolatban.

- 31. Ff3—d5+
25. Vd6×f8
33. e4×d5

A világosnak bátya többete és két öszoletöt szabaddyalogosa van.

- 33. ———
34. Bd1—d3
35. Hh5—d6
36. Hd6—f7
37. Bd3—d2
38. Vh8—c5

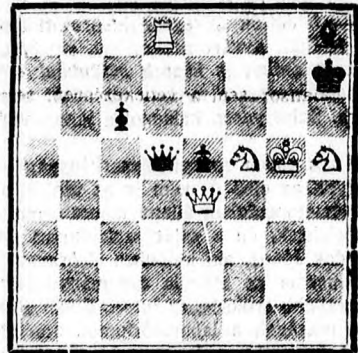
- Vg5×f4
Vf4—h4
Vh4—h3
h7—h6

- Kg8—h7
Hf6×d5

- Fc6—g4
Vf2—h5
Fe2—e2
Bg6—b6
Fe7—c1

(Analizálta: Bogoljubow.)

58. sz. feladvány. Boros S.-tól, Budapest.

Világos: Kg5, Ve4, Bd8, Hf5 és h5 (5 figura). Sötét: Kh7, Vd5, Fh8, Gyc6 és e5 (5 figura). Világos indul és 2 lépésben mattol.

56. sz. feladványunk helyes megfejtése: 1. Vb5—b3!

Mellékmegejtése: 1. Fb1×h7!

Helyesen fejtették meg: Farkas Balázs Szt. Kanizsa, Gloser Vilmos Beograd, Kecskés János Szt. Kanizsa, Igali Igáits Szvetozár Szubotica, Fontányi Ferenc B. Topola, Herskovics József B. Palánka, Nonnenmacher Jenő Noviszád, Kucsera Károly B. Topola, Löwy Jenő B. Palánka, Ulmer Ferenc Bajmok, Tóth Elemér Bajmok, Ainstatt Ferenc Bajmok, Schäfer Józsefné Bajmok, Schäfer József Bajmok, Stadler Sándor Bajmok, Borkovics Veco Bajmok, Franz Imre Sombor, Polacsek József Szombor, Hajós Drágits Izsó Bajmok, Nagy Herminka Mali-Idjos, Fodor József Szubotica, Balázs Pál Beograd, Goldmann Lajos Noviszád, Mikes Andor Noviszád, Breznyák János Szubotica, Sztojanovics István Vrsac, Nonnenmacher Vilmos Tittel és Halász István Martonos.

A könyvjutalmat Herskovics József, B. Palánka nyerte.

SAKKHIREK

Sakk-kör alakult Kuld. A kulai sakkozók e hó 13-án tartották meg alakuló közgyűlésüket Brkić Pál kezdeményezésére. Az alakuló közgyűlésen elhatározták a kulai sakk-kör létesítését és az alanti ideiglenes tisztikart választották meg: Elnök: Szulimánovics Ferenc. Alelnök: Jovanovics Nemanja. Titkár: Brkić Pál. Pénztáros: Becherer Jakab. Világosbírói tagok: Lichtneckert Albin, Treuer György és Kovács-vecics Mladen. Az alapszabályokat jóváhagyás végett felterjesztették a báni hivatalhoz.

UZENETEK

Kemenes János, Vel. Becskerek. Ön dr. Vanda Árpád mester címét kérte és már mi azt közöltük Önnel. Itt ismételtük: Erzsébetfalva. Államrendőrség.

A Bácsmégely

NAPLÖ

bármelyik naptól kezdve lehet előfizetni s az előfizető részestül az ös-szes könyvkedvezményben

Ólomból csinál aranyat egy budapesti alkimista, aki egész vagyonát a laboratóriumára költötte

Mesterséges arany, amely drágább a természetes aránynál

Az aranycsinálás titka már ösidők óta izgatja az emberiséget fantáziáját. Legerősebben a középkorban, még a tizenkilencedik században is hitték a bölcsek kövében, minden császárnak és királynak volt egy házi alkimistája, aki egész életét a laboratóriumában töltötte és különböző fémeket kotyvasztott össze, abban a reményben, hogy a sok ólom, higany, vas, réz kellő hevítés mellett arannyá változik. De a »magistériumot« egyiknek sem sikerült megtalálnia...

Azt hinnék, hogy a »felvilágosultság századában« felhagy az emberiség ezzel a reménytelen hóborttal és inkább a két keze munkájával produkál aranyat, nem pedig nem nemes fémekből. Am a villany, a rádió, a repülőgépek mit sem változtatott a makacs kíváncsiságon. Legfeljebb annyi a változás, hogy rövid pauza után a modern technika, kémia és vegyészet eredményeinek felhasználásával száll harcba a huszadik század tudósa az ismeretlenül az aranycsinálás titkáért.

Csöndes, üttött-kopott budapesti házban tanyázik Albertus Magnus kései utóda, aki az elemekkel való harcnak szenteli egész életét. Az öreg ház kívülről erősen emlékeztet azokra a romantikus prágai épületekre, amelyekben Rudolf császár alkimistáit keresték a »nagy elixirt«. Belül azonban egy modern laboratórium tárul a szemem elé. Semmi hőkuszpókusz, semmi halálfej, varangyosbeka, kigyó, vagy bagoly, tisztaság és rend amerre nézek.

Benedek János, a laboratórium tulajdonosa eleinte titkalkodik a nyilvánosság ellen. Nem akarja, hogy írjanak róla.

— Nem szeretem a feltűnést — mondja még szenzáció hajhászással valódnak!

Másrészt praktikus okai is vannak.

— Megrohannak majd — ijedezik — ha kitudódik, hogy aranyat csinálók!

A környék népe már így is babonás tisztelettel veszi körül a tudóst, akiről a legfantasztikusabb legendák keringenek. A szomszédasszony például úgy tudja, hogy *garmadban áll a palldásán az arany*. A házban lakó suszter szerint egyenesen »az angol király megbízásából« gyártja az aranyat.

— *Egyizben be is törték hozzám* — meséli az alkimista — feldúlták az egész laboratóriumot, de persze nem találták a várt zsákmányt, amelynek a reményében még zsákot is hoztak magukkal...

Benedek mester, a modern alkimista nem féltékeny a titkaira. Szívvelyesen kalauzol a tágas, világos helyiségben:

— Nincs ebben semmi boszorkányság — nevet — nem vagyok az első és nem is az utolsó, aki aranyat keres. Németországban állami laboratóriumokban folytak a kísérletek, én a saját szakállamra dolgozom...

Benedek János, aki különben elsőrangú vegyész és alapos ismerője az alkimia tudományának, pár évvel ezelőtt nagyobb örökséghez jutott. Ebből a pénzből rendezte be magának a laboratóriumot, amelyben most a kísérleteit folytatja, a legnagyobb visszavonultságban.

— Engem ez szórakoztat és teljesen betölti az életemet — nyilatkozta vállomással, az allig negyvenéves férfi — elvált ember vagyok, gyermekem nincs és így a tudományom szentelhetem minden csepp időmet.

A laboratórium tüzehelyén különböző téglék sorakoznak.

— Itt őrzöm a »vörös tinkturát« — mutatja — amit évszázadon át hiába kerestek a legnagyobbak is...

— Állított már elő mesterségesen aranyat?

Felelet helyett kis dobozt vesz elő és elibém tartja:

— *Tessék. Mesterséges arany. Ólomból!*

Kezembe veszem az apró, sárga szemecskét. Minden kétséget kizáróan: arany. Hogy csinálta?

Olyan egyszerűen, mintha csak a limonádé készítés titkát magyarázná, mondja:

— Villamoskohóban, hevítés és vegyítés segítségével. Magasiesztésű árammal dolgozom. Az eddigi eljárásoktól eltérően még egy újítással próbálkoztam, ami a legteljesebb mértékben bevált: *rádió besugárzásnak vettem alá a preparátumot.*

— Eredmény?

— *Arany!*

Mutatja:

— Valódi arany! Semmivel sem különbözik a bányászott nemes éretől. Bankban is akceptálják...

Diadalmas arccal áll előttem az aranycsináló, aki annyi ezer hiábavaló kísérletezés után végre valóra váltotta a régóta sóvárgott álmot, ami után annyian török magukat, jómódot, szabadságot és az egész világot jelenti: *az aranyat!*

— A fémek kvintesszenciája!

Az olvasó azt hinné, hogy az aranycsináló boldog és gazdag ember. A világ ura, aki kezében tartja a nagy titkot. Am itt a sors iróniája: a modern alkimista teljesen szegény ember. Egész vagyonát elszóta a kísérletezéseken. De legalább kárpótolja most az eredmény? Nem.

— *A mesterséges arany* — mondotta halkan — *drágább mint a valódi...*

Az arany ugyanis manapság már nem tartozik a ritka fémek közé. Az előállítás — vegyi uton —

több kerül, mint amennyit a napi ártolyam mellett adnak érte!

Hát érdemes volt ezért annyit kinlódni, áldozni éjt nappallá téve?

— Nem kapzsiságból tettem... izgatott a titok... és különben is... most egy másfajta eljárásom dolgozom, ha ez sikerül, akkor valóban tömegcikké csinálok az aranyból, mert egy kiló aranyat olcsóbban tudok majd előállítani, mint amennyibe egy kiló ólom kerül...

Meséli, hogy nemrég egy öreg asszony topogott be hozzá és elhozta a rézmozsrát, kérve őt, hogy *változtassa arannyá*, neki nagy szüksége lenne rá.

— Ezekkel az emberekkel alig sikerül megértetni, hogy a dolog nem olyan egyszerű, mint elképzelik, a legtöbb azt hiszi, hogy csak megérinti valami bűvös vesszővel, elrebeg néhány varázsigét, hókusz pó-

Hogyan élt és dolgozott az utóbbi évek legnagyobb német politikusa Apróságok az elhunyt Stresemannról

A napokban összegyűltünk a külügyminisztérium ragyogó termében, mint minden héten. Az asztalok fehéren terítve vártak, nesztelen lépésekkel suhantak a komornyikok. Minden olyan volt, mint máskor — csak egy hely maradt üresen. A házigazda helye... A halott Gustav Stresemann utóljára látott vendégül bennünket. Csak a halál tudta őt visszatartani, hogy személyesen előjőjön hozzánk, őt világrész akkreditált újságíróhoz, hiszen még nemrégiben testében a sorvasztó kórral, még ott ült azon a helyen, ahol most zöld babérkoszoru hirdette busan, hogy mindnyájunk barátja nincs többé. Az élet harcához hozzászókot újságírók, akik de sokszor találkoztak szembe a halállal és pusztulással, most sápadtan, fekete ruhában álltak körül az elárvult helyet.

Számunkra nem egy műiszter halt meg, hanem a munkatársunk, akinek viszont mi mindnyájan munkatársai voltunk.

Minck tagadjuk, a nevünket nem igen tudta, mint ahogy a többi száját is elfelejtette. Hiszen évtizedek óta barátja a berlini tudósítók nesztora, Paul Goldmann, a *Neue Freie Presse* berlini szerkesztője, akivel minden fontos külpolitikai kérdést megbeszélte. Ennek ellenére, ahányszor csak összejöttünk, örömmel vártuk a pillanatot, amikor Stresemann ránez a mindig vele szemben ülő öreg újságíróra és jókedvűen megkérdi.

— Nos mi újság van Goldstein ur!

A világ minden kincséért sem mondta volna: Goldmann.

A névre nem emlékezett, de tudta melyik ország és melyik lap küldte ki melléje a tudósítót és várta pöntekről pöntekre a kérdéseket.

Sohasem kértél, sohasem tagadott le semmit, sohasem adott semmitmondó diplomatikus válaszokat. Szerette, ha minél kiméletlenebbül, minél őszintébben beszélünk vele. A szenvedélyes debattor harci kedvével élvezte a kérdések és feleletek játékát. Ugy ült közöttünk, mint egy sakkmester, aki szimultán játszik. Csak itt a sakkábla — a föld térképe és minden figura egy-egy ország volt.

Néha rosszkedvűen, kimerülten jött el köznök. De a beszélgetés erőt, lendületet adott neki. Legalább is egy-két órára.

Mi már külső jelekből tudtuk Stresemann állapotának diagnózisát. A régi jó időkben *rumos teát ivott, konyakot szüresített és nehéz, vastag szivarokat szívott*. Miután elmaradt a rum; elmaradt a szivar, elmaradt a konyak, végül még a teácsésze is üresen állt előtte — csak egy-egy pohár ásványvíz enyhítette szomjúságát.

Pedig szeretett jól inni és jól enni. Még az utolsó időben is jellemző önróniájával mesélte el, hogy menyire örült a holland királynő ebédjének. Végre megszegheti az orvos parancsait, végre eheti-ihatja, amit szemé-szája megkíván. De a figyelmes királynő — ismert jó háziasszony — érdeklődött a német külügyminiszter diétája iránt és miáltal a többi meghívottak a leginnyencebb falatokban duskálkodhattak — szegény Stresemann ezüst tányéron fött rizskását kapott...

Egyáltalában az újságírók között teljesen ellúnt idtszólagos merevsége. A zsurnaliszták társasága nemcsak politika szükségszerűség, hanem üdülés is volt a számára. Néha oly őszintén, oly kiméletlenül beszélt

kusz és a rézmozsr nyomban szinarannyá változik! A modern külföldi és középkori alkimistákról beszél. Mennyi vértanuja, komoly tudósa és köklere volt ennek a rejtélyes tudományak. Vagyonok usztak el a kísérletezéseken. De persze a mai modern vegytan és a technikai segéderők híjjával nem érhetek el eredményeket. Salamanderekkel, bűvös igékkel, fűvekkel és hevítéssel próbálkoztak és némelyik szélhámos különben megélt az aranycsinálásból, amíg csak rá nem jöttek a turpisságra...

Minck az embeiségnek az arany?

— Függetlenül a valutáris értékétől, kitünő fém, akár az alumínium, nem rozsdásodik, könnyen kezelhető és a háztartásban is sok hasznát fogjuk majd venni, ha...

— Ha...

Ezt úgy mondja, mintegy igéretként a legközelebbi jövőre, amikor már nem pénzt, ékszereket, dísz tárgyakat, hanem *konyhai edényeket, kilincseket és más praktikus dolgokat fognak gyártani — szinarannyból.*

És ez lesz majd az igazi aranykorszak. De egyelőre momentán örülünk, ha néhány gram van a birtokunkban a becses fémből.

Tamás István.

emberekről és helyzetekről, hogy végigfutott rajtunk a hideg, egy indiszkrécio a legnagyobb külpolitikai bizonyalmakat eredményezhetné.

De csak egyszer élték vissza Stresemann bizalmával. Genfi törzskocsmájában, a *Bavandában* pár év előtt egy leplezetlenül őszinte, sőt gomba beszédet mondott. Persze nem a nyilvánosságnak szánta szavait, — hogy-hogy nem, de megtörtént — a táviródrót még aznap este részletes tudósítást röpitett világgá a Bavana-beli est lefolyásáról. Ez az indiszkrécio Stresemannak nagy és komoly kellemetlenségeket okozott. Nem is ment el többé a Bavanába, hanem elhatározta, hogy otthon fogja eltölteni estéit. Két nap múlva azonban már betévedt hű kísérőivel egy másik kis sörvendéglőbe. Három nappal később már köréserglett a régi társaság. És Stresemann bosszuságát elfeledve ismét nagyszertűen érezte magát a szivarfüstös, kis szobában, melynek küszöbén minden politikai különbség és elfogultság megszűnt.

Ő maga is szeretett kérdezni és kedvenc trükkje volt, naivnak mutatkozni. Ha egyik-másik újságíró felvetett egy kérdést, Stresemann csodálkozva feléje fordult.

— *Ugy igazán? Tudna talán erről közelebbit?*

A negyedórás előadás után ravaszul mosolygott, azután rákezdte:

— *Nem, uraim. Ez nem egészen így áll. Hanem...*

És a lehető legrészletesebben, legpontosabban megvilágította az előtte állítólag ismeretlen probléma minden oldalát.

Sokat mulattunk az angol választások előtt pörüljárt angol kollégáinkon.

A beszélgetést rendszerint Stresemann kezdte meg Kijelentette, hogy nem ismeri ki magát az angol választójogban, hálás volna az angol uraknak, ha megmagyaráznák neki a törvény szövevényeit.

Egyik a másik után kezdett bele. Stresemann csak mosolygott. És egyre jobban zavarba hozta őket ravasz kérdéseivel. Végre hátradőlt székében.

— Ugy látom, nekem kell az angol kollégáknak megmagyaráznom, hogy hogyan áll az ügy — és egy fél óras szabad előadásban ragyogó szellemességgel világította meg az angol alkotmány legrejtettebb pontjait.

Ez a nehézkesen ható, kissé ódivatúan öltözködő politikus (fekete-fehér csikos ruháját Genfől Hágáig de sokszor láttuk viszont) egyike volt a legszemlimesebb embereknek. Iróniája nem kímélte önmagát sem. Felejthetetlen történetei közé tartozik találkozás a Poincaréval, amikor a csenevész német-francia barátság majdnem végképp elfogyott Stresemann fogyasztós francia tudása miatt. Két rokonhangzása francia szót a német külügyminiszter összetévesztett és miáltal Poincaré arról beszélt, hogy nem lehet *struccpolitikát* játszani, Stresemann módfelett felingeredett, mert azt hitte, hogy Poincaré — *osztrák politikáról* beszél.

Mindennek most vége van. Stresemannal egy korszak záródott le. Ez a legtöbb, amit egy emberről lehet mondani.

Egy üttött-kopott kis kétemeletes házban, Berlin munkásnegyedében, a *Cöpenicker-Strasse*ban apró szappankereskedés van. Itt sirdogál egy szomorú özevegyszony, Stresemann nővére. A vevőket szemlives fiatalember szolgálja ki, aki ijeszten hasonlít a nagy miniszter fiatalkori képeire. Az unokaöccs. A boltocskát mellett volt az a régimódi fehérsörvendéglő, ahol egy élet hosszu során át dolgoztak Gustav Stresemann szülei. Az új Németország vezére sohasem felejtette el, hogy innen indult el utjára. És ezért tudott az új Németországnak — utat mutatni.

R. L.

TÖCHTER-INSTITUT
PETERSHOF
ST. PETER-GRAZ

Továbbképző-, kereskedelmi- és háztartási tanfolyamok. - Nyelvek oktatása új módszer szerint. - Gyönyörű fekvés, előrendű referenciák. - Prospektus

Tréfákkal és harcokkal készül Newyork a polgármesterválasztásra

Jimmy Walker a bonviván-polgármester és La Guardia a dühös demagóg egyforma esélyekkel startolnak a novemberi választási harcban

Newyorkból jelentik: Newyork novemberben új polgármestert választ és ez a választás még a legöregebb newyorki polgárok véleménye szerint is olyan »cirkusznak« ígérkezik, amilyenre még a szenzációk városában sem volt példa.

Az amerikai politika két leghíresebb »showmanja« kerül egymással szembe ebben a harcban és talán nem túlzás azt mondani, hogy a legtöbb választó nem annyira az eredményre, mint inkább a nagyszerű választási heccre kíváncsi. Mert az kétségtelen, hogy a most kezdődő választási harcok alatt mindkét jelölt a »válogatott számok« egész sorozatával fogja a polgárságot szórakoztatni.

A két »showman«

»Showman« szó szerint a látványosság emberét jelenti és rendszerint színigazgatókat, cirkuszigazgatókat, kiállításrendezőket neveznek így. És mert a politikai arénának is vannak bajnokai, akik a nézők számára felváltva drámát, bohózatot, passziójátékot, cirkuszt és kiállítást rendeznek, őket is showmanoknak nevezik. Ők mindig népszerűek, mert hiszen értenek a lármához, szerepléshez, szemfényvesztéshez. Ők minden teltüket, minden lépésüket úgy irányítják, hogy az a tömegek fantáziáját foglalkoztassa. Népszerűségük titka, hogy rendszerint olcsó eszközökkel dolgoznak és előre kiszámítják a hatást. Mint egy-egy zseniális kirakatrendező, nagy ügyességgel és szakértelemmel tudják csábítóvá varázsolni a legselejtebb árut is. Ők mindig az érdeklődés középpontjában állanak, de hát azért showmanok.

Amerikának a múltban sok nagy hírű politikai showmanja volt. Ezek közül a világ legjobban Theodore Roosevelt ismeri. Alfréd Smith, aki a legutóbbi elnökválasztásokon Hoover ellenfele maga is jól értett a látványosságok rendezéséhez, bár ezt sohasem vitte túlzásba. Ellenben, hogy az amerikai showmanship egy iskolapéldájával éljünk. »Hig Bill« Alias Thompson Csikágó polgármestere választási körútján állandóan két kettebe zárt patkányt vitt magával. A patkányokat a pódiumra maga elé tette és valóságos rákészes gyengédséggel beszélt hozzájuk. És a választók nagyszerűen mulattak, valahányszor a patkányokat az ellenjelöltek névén szólították...

Most a newyorki polgármesterválasztásokon az amerikai politika két mester-showmanja: Jimmy Walker, a jelenlegi polgármester és Fiorello H. La Guardia képviselő, a szenzációk fia kerültek egymással szembe. És tekintet nélkül arra, hogy melyiket választják meg, egy dolog bizonyos. A választási harcok alatt a newyorki polgárok nem fognak unatkozni.

Walker, akit a népszerűség »Jimmy«-nek nevezett el, fiatalos külsejű, rendkívül elegáns férfi. Ugy a fiataloságát, mint az eleganciáját mindenkor hangsúlyozza hiszen ezzel azonnal feltűnést kelt, mint az európai utazásának példája mutatja. La Guardia homlokegyenest ellenkező módon irányítja magára a figyelmet. Hanyagul, sőt rosszul öltözködik és egyik kedvenc trükkje, hogy a népgyűléseken gyűrött, zöld katonaingben jelenik meg. Ezzel mutatja, hogy »végigharcolta« a káborút.

Jimmy, a bonviván

Walker a sima, mosolygós és szellemeskedő bonviván. Sokan a legszellemesebb amerikai politikusnak tartják. Nagyszerűen érti a repartét. A Newyorki állami szenátus egy ülésén nagy támadó beszédet tartott, amikor az egyik republikánus szenátor félbeszakította:

— Hiszen Ön cirkuszt csinál a szenátusból...

— Igen, én most cirkuszt rendezek, — vallotta be az akkor még pályája kezdetén álló Walker — de Ön a zsonglőr, aki a polgárok pénzén nem létező nyulakat varázsol elő a cillinderéből...

La Guardia ebben is ellentéte Walkernek. Inkább demagóg típus, aki beszéd közben ökölbe szorítja a kezét, összehorzolja a haját, dühös, goromba és majdnem följátja az ellenfelét. A washingtoni képviselőház legdühösebb vitázója, aki nem tud a vereségbe beleugodni.

Hát még amikor »előadást« tartanak...

Walker egyszer meglátogatta Coolidge-ot Washingtonban. De ő nem előszóházt, hanem az elnököt kényszerítette, hogy egy teljes óra hosszat várjon rá. Másnap az összes lapok megírták a dolgot és a tömeg tapsolt. Amikor meglátogatta a déli államokat, olyan diplomatikusan viselkedett, hogy a yankegyűlölő déliek dicsítmusokat zengettek róla. Hollywoodban ő volt a stúdiók szenzációja, amikor kifestette magát és tizenhat görülle körülvéve állt a felvívó gépek elé. A texasiak keblükre ölelték, amikor hatalmas sombreroában jelent meg közöttük, viszont Európában ragyogó cillinderét bámulták. Érthető okokból nagy barátja az újságíróknak, a színházakat buzgó pártfogója és a legnagyobb készpénzű megye föl a szimpadra hogy beszédet intézzen a közönséghez. És a híres Al Jolson sem tud olyan »mammy«-dalokat énekelni mint Jimmy Walker. Legtöbb beszédében mély meghatottsággal fejezi ki bámulatát, hogy ő egy szegény ir asszony gyermeke, alig hatvan évvel azután, hogy a szülei bevándoroltak Amerikába, a világ legnagyobb

városának polgármestere lett. Mire a bevándoroltak az egékig éljenek.

A »száraz püspök« inni akart

La Guardia »leplezte le« James G. Cannon metodista püspököt, a szárazok fővezérét, hogy francia hajón utazott Európába, mert utközben biztosan inni akart. A bányászsztrájk alatt leszállt a bányákba, Lindbergh korszakalkotó utja után felszállt a levegőbe, egyszóval mindig ott volt, ahol a közvélemény fényzőrója legerősebben világított.

Walker a demokraták jelöltje, míg La Guardia a republikánusok támogatásával akarja a polgármesteri

A SZENTENDREI BIRÓ

A NAPLÓ PÁLYANYERTES REGÉNYE

IRTA: ARÁNYI JENŐ

Ha eddig csak nyájas volt a gazda szava, most már egészen csak atyáskodóra fordult a hangja:

— Hallod-e asszony, talán abban a sarokban tarisznyázhatnánk, soká lesz, mire átérünk a kompon. Mert tudod, fordult megint Uroshoz, a szekerem odaát maradt a vejem őrizete alatt.

Az asszony szeme mindent meglát, hogyne vette volna már eddig is észre, hogy tetszik a lány a fiúnak, de hát még azt az ijedt pillantást hogyne fogta volna el, amit Uros a lány felé vetett. Nevetve mondta:

— Nem ám ennek a rusnya békának az ura, mert ez még nem anyányi, hanem az első asszony lánya a menyecske.

Uros zavartan fordult a loval felé, hogy föltegye a hámat, megigazítsa a zablát. A kisafával babrált éppen, mikor Kaszás melléje lépett:

— Hát rendes emberek vagytok, azt látom a lovakról meg a készségről.

Erre már előntötte a büszkeség pirja a legény arcát:

— A lóval csak én bánok, apám egészen rám hagyta.

Amíg az ember a lovakat nézegette a lovasember egész szívbelséggel, azonközti a család letelepedett a kiszemelt sarokba, két egymás hegyére-hátára rakott magas, keskeny ház közé szorult füves zugba, ahonnan messze el lehetett látni túl a széles folyón, a csöppnyi Pesten, a Rákos sívóhomokjába, onnan szólt az asszony:

— Gyere öcsénk, legyél a vendégünk, soká érsz még haza.

Huzódzott eleinte, de nagyon noszogatták, meg hát az se volt éppen elvetni való, hogy így tovább lehet a lány közelében, akinek pedig se a hangját nem hallotta, se a nevét nem tudta. Hát egész Budavárért megkérdezte volna-e?

A nagy kínálgatásra mégis csak odatelepedett, de előbb kivette az ülésládából a maga házi-szött tarka szeredását, aminek a széleibe szép piros meg kék meg mindenféle színű rojtokat kötött a Jelena ügyes keze.

— Hát nem bánom, együtt megyünk, hoztam én is harapnivalót.

Tiszta kendőre kirakodtak, csendes paraszti tempóval eszegettek. A lány egyre a szeredást nézte.

— Tudnál-e te ilyen csinálni Ilona? — kérdezte az apja — mire Ilona hirtelen elkapta a tekintetét, úgy sugta inkább, mint mondta:

— Tudnék.

— Ezt a hugom csinálta, a Jelena?

— No látod, mondja Kaszásné, játod is van Szent-Endrén, mert úgy-e Jelena az Ilona?

— Az, feleli a gazda, volt nekünk királynéknak is olyan, aki lánykorában Jelena volt Szerbországnak, azután Ilona lett minálunk.

— Mikor volt az apám? — kérdezte a villogó szemű nagyobbik fiu.

— Bizony én nem tudom, kis cselédem, mert talán az öregapám öregapja se élt akkor. Csak Lőrinc pap beszélt róla a minapában.

Osszecsukta a nyaklós kését, leakasztotta a

székét elfoglalni. De Newyork demokrata és az utolsó hatvan évben majdnem mindig demokrata polgármestert választott. A republikánusok csak akkor tudták elfoglalni a városházat, ha előzőleg a Tammany Hall, Newyork mindenható demokrata szervezetének valamely a rendesnél is rosszabb szagu botrányáról rántották le a leplet.

A Walker-adminisztráció alatt is akadt néhány panama, mint a Queens-kerületi többmillió csatornabotrány, a köztisztasági hivatal botránya stb. és bár Walker mindannyiszor szigoruan sujtotta a bűnösöket, a tény megmaradt: a demokraták újra panamáztak. És ez nem segíti Walker esélyeit. Azonkívül azt is szemére vetik, hogy kétszer is barátokat ültetett a rendőrfőnöki székbe, barátokat, akik nem tudtak hivatásuknak eleget tenni.

La Guardia a demokratáknál általában sokkal erősebb republikánus párt segítő. Csak az a baj, hogy ez a segítség a demokrata Newyorkban nem sokat ér. És így valószínű, hogy novemberben újra Jimmy Walkert választják newyorki polgármesternek. Hacsak La Guardia, a showman, nem rendez valami döntő jelentőségű diszeladást. ...

csikóbőrös kulacsot a válláról, ivott egy józút, úgy kínálta a vendéget, azután a maga cselédeit. Alkonyodott, bucsúzni kellett. A bor feltűzélte a bátorságot Urosban.

— Mikor ér kelmetek haza?

— Hát, ha hamarosan átjutunk a kompon, akkor éccakára beérünk az üllői kománk házához. Onnan virradatkor indulunk, anyagi üdvözletre nálunk lehetünk. Mert tudod, nagyon jók most az utak, meg — tette hozzá hetyke kacsinással — én se a Zagyvából rákasztram a lovaimat.

Uros nem értette el a tréfát, se Zagyvának, se ráknak hírét se hallotta soha, csak bámult, mit nevetnek az új magyar barátal. Azt hitte, őt nevetik. Ez fájt neki egy kicsit, de mikor Kaszás megölelte, megcsókolta, meg mikor az asszony is anyai csókkal bucsuzott, akkor megennyhült és várta, hátha a gyerekek is...

De nem, ehelyett Ilona lebontott egy rövid égszin szallagot a hajából:

— Ezt a hugodnak...

*

Hát erről beszélt odahaza nagyon keveset, inkább semmit a legény, a pántlikát se adta Jelének, hanem a süvege belésébe rejtette, onnan kaparászta olyankor elő, ha senkise látta. Nagyfalú, Jász-Nagyfalú, ki tudja merre van, s ki tudja, eljut-e oda valaha?

Hogy is mert volna szólni, hiszen az apja egyre csak arról faggatta, mit hallott Budán, lesz-e török háború? Risztics egyre izgatottabb, egyre türelmetlenebb lett és elégedetlenebb. Az ő egyszerű eszével úgy gondolta, hogy ha már két napig állt nagyjából étlen (szomjan nem, arról gondoskodtak Szállágyék) a jég hátán meg a dunai velőfagyasztó szélben, hát akkor úgy kellett volna, hogy a Hunyadi fia meg a sógora egyenest Bulgáriába vagy a Macsvába vezessék...

Kisvártatva már jöttek a rossz hírek innen is, meg amonnan is. Tutajos tötök elmondták, hogy baj van a Fátva vidékén, Giskra meg a többi cseh urak nem akarják a királyt, hadakoznak ellene szüntelen... Alulról hosszú sor ló vontatta a nehéz bögőshajókat, azoknak az embereit is kikérdezte Péro, mi ujság arra lefelé:

— Semmi jó. Ilokon nagy a készülődés a király ellen, Brankovics még tavaly meghalt, a fiát egymást marják, ahelyett, hogy közös akaratú felszabadítási igyekeznének rettetenes sorsából a szerbséget... A magyar király nem mozdul, guzsba kötötte a nagybátyja...

Minél tavaszabbra fordult az idő, annál mogorvább lett Péro: Itt a tavasz, most lehetne háboruba menni, mire várunk?

Annyira visszazökkent a régi kerékvágásba, hogy a családja muló, bohó álomnak tartotta azt a rövid időt, amíg nyájas volt és barátságos a házuk tája.

(Folytatás következik.)

Színházak, mozik, kórházak, szanatóriumok, szállodák, éttermek, vendéglők, kávéházak, tanterem részére okvetlen rendelje még ma a

„BRIXOL“-t

LIFKA-MOZI

Hétfő—kedd—szerda

Kit az egész világ diadalmas örömmel üdvözölt!

GRAF ZEPPELIN

világhírű utjáról készült eredeti felvételek. Metro zsurnál

Suboticán először!

ZORO-HURU

minit közepke i lovagok. Kacagás és vidámság fimje.

Előadások kezdete 4, 6 és 1/2 9 órákor

NYILT-TÉR

Opštinsko Poglavarstvo Bačka Topola.
Broj 9321—1929.

Objava

Opštinsko poglavarstvo u Bačkoj Topoli raspisuje dražbu za podizanje klaonice i hladionice putem koncesije.

Opština stavlja na raspoloženje potrebno zemljište na odgovarajućem mestu (do tekuće vode) i prepušta na izvesno uzajamno ugovoreno vreme prihode klaonice, koji iznose godišnje oko 100.000 dinara.

Ponude se imaju sa odgovarajućim taksama do 31. decembra 1929. god. predati opšt. poglavarstvu u Bačkoj Topoli.

Zainteresovani mogu svakog dana za vreme zvaničnog kancelarijskog vremena dobiti detaljne informacije od opštinskog beležnika.

Poduzimač koji će graditi klaonicu dužan je na klaonici da iskopa i arteski bunar.

U Bačkoj Topoli, 15. oktobra 1929. god.

12347 Opštinsko Poglavarstvo.

Hirdetmény

Ügyfeleim, Kreutzer Károly és neje szül. Vitusek Mária oszljeki lakosok nevében ezennel értesítem néhai Kaupert Boldizsár, illetve Kaupert Pál hitelezőit, hogy ügyfeleim megvették Kaupert Boldizsár örökösétől a Royal-szálló bérletét, illetve annak berendezését.

Felhívom néhai Kaupert Boldizsár, illetve örökösének hitelezőit, hogy összes követeléseiket alulírott-nál 1929. október 28-ig jelentsék be, mert ellenesethen ügyfeleim semmi felelősséget nem vállalnak az eladók adósságaiért.

Senta, 1929. október 18.

Dr. Ludajló Miloš ügyvéd.

1236

MOST NYILT MEG!

„NAPREDAK“

KÖNYVKERESKEDÉS
ÉS ANTIKVÁRIUM
VEL. KIKINDÁN

Szerb-horvát, magyar és német

kölcsönkönyvtár
vidékre is kölcsönöz

Kereskedelmi információk

Hirdetéseket felvesz a Bács megyei Naplóra és az összes lapokra kiadóhivatali áron

MOST NYILT MEG!

Lőtt nyulat és foglyot

minden mennyiségben

legmárasabb napi áron elvesz

HARTMANN és CONEN

HUSKIVITELI R. T. SUBOTICA

TELEFON 12.

Rádiószerelőt

önálló munkást, aki a szamában teljes jártassággal bír

keresek azonnali vagy november 1-ei belépésre

Levélbeli ajánlatok

Zental Béla, Senta címre küldendő

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vastagbetűs és címezni közzétételétől számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 dinár. Csak felbontott levélben lehet beküldeni. Kérleképpen tüntessék fel a címüket.

FOGLALKOZÁS

Órásmegjé, többévi gyakorlattal, aranyműves munkát is végez, november elsejére állást keres. Cím a kiadóban. 11382

A Vojvodina minden nagyobb városában jól bevezetett, szerzőz képviselőket keres illatszer- és sóbor-szuszgyár, melynek gyártmányai mindentűt külön keresetnek örvendenek. — Csakis elsőrendű, a jobb vevőknél érvényesülni tudó, garanciaképes helyi ügynökök ajánlatait vesszük figyelembe. Referenciák megadandók. — Ajánlatok „Szerzőz” jellegre a kiadóhivatalba küldendők. 11070

Hásmesterpárt azonnal felveszek. Kralja Petra park 1. 12373

VÉTEL-ELADÁS

Műszaki cikkek, Wolfner-gépszij, S. K. F. golyócsapágyak, réz-, vas-armaturák, víz-, gőz-, gázvezetékcsövek kaphatók. Barzel vaskereskedés, Subotica. 10445

Gyapjufonalat kötődék részére minden minőségben és vastagságban azonnal és olcsón szállít Karl Prelog, Ljubljana, Gospodska ulica 3. 12128

Cca 20.000 darab 1 éves lacemete (őszti és sárgabarack) garantált fajtiszta kicsinyben és nagyban, azonkívül cca 24.000 darab zökekeres szőlővessző eladó. Érdeklődni lehet A Munka kiadóhivatalában, vagy a helyszínen özvegy Pertich Ernőnénél Subotica, Kopunovicéva ulica 66. Vermes-tele. SzAND-pályával szemben. 12318

Temetkezési vállalat összes készletei haláleset miatt jutányos áron eladók. Bővebbet Wolf Sándor cégnél, Nova Kanjiza. 12411

Eladó sarokház nagy telken Sztaribecsoj—Novoszeló téren, az iskolával szemben Markó cipész. 12435

Ebédlő, hálószoba, szalón és zongora eladó. Prestolonaslednika Petra ul. 8. 12422

RADIO

GYÁRI KÉPVISELET
Szakszerű vezetés

GÉPEK, ALKATRÉSZEK
GYÁRI ÁRAKON

Akkumulátortöltés
Antennaszereles

Heumann Mavro
Subotica. Tel. 3-85

VÁROSI MOZI

Hétfő—Szerda

Kettős műsor!

Két sláger!

Félvilági nők

Főszereplők: Veronika Bušinskaja és Fjedor Nikitin
Sovkino Rus gyár

Sikoly az égből

Romantikus kaland Kaliforniából — Főszereplő:

RIN-TIN-TIN

Köleskása, hántolt,
Kölesliszt A, Sárgakása,
Kék mák,

Paprika „Grimson“ spanyol,
Vanília, Bourbon,

Zselatin, vörös,

Zselatin, átlátszó

„Arany“ — „Ezüst“ — „Réz“

kapható csakis szákszámra vagy csomagokban

Herman Licht

Zagreb, Bregovita 5/I, Telefon 40-69

12277

Aki állami értékpapírok eladásával foglalkozik, saját érdekében jelentkezzen „Marljiv“ jelige alatt a Publicitas A. D. Beograd, Kralja Milana 58 IV. cimeu.

Droguistasegédet

magyar, német, szerb nyelvismerettel
azonnali belépésre keres

Fehér drogéria, Szombor

Csak nagyobb gyárral rendelkező jelentkezők
vehetnek fel. 12305

Legfinomabb saját pörköltésű fri s „SZULTÁN“
jegyű kávéhoz az alanti ajándékokat adom anélkül,
hogy a kávé árába beszámítanám, mert ezen kiváló
minőségű kávé mindenhol be akar vezetni

1 kg. kávé, pörkölt, legfinomabb
„SZULTÁN“-keve. Ék 90.— dinár

Ajándékok:

- 1 kg. vételnél 1 db elsőrendű asztali óra
- 2 „ vételnél 1 db finom éberszűrtőóra
- 3 „ vételnél 1 db szép és jó zsebóra

Vidékre postán utánvétellel

SCHÄFFER ROZA

kávépörköltője Subotica, Főpostával szemben

2200

WEITZENFELD

i DRUG SUBOTICA

INTERURBAN TELEFON 192.

Zsák, zsinog, ponyva, gazdasági kötélárak, szőnyegek, linoleumok, kárpitos kellékek nagy választékban

Kérjen árajánlatot!

Olcsóbb lett a tűzifa! Mindennemű tűzifa, koks és szén a legolcsóbb Vujkovics J. és Társa napi áron kicsinyben és nagyban beszerezhető: csa, el, Jukićeva u. 41. - Tel. 6-69